।। ॐ ईशान्येश्वराय नमः ।।   ।। ॐ नमः शिवाय ।।   ।। ॐ ईशान्येश्वराय नमः ।।

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव

ता. सिन्नर जि. नाशिक. मिरगांव - ४२२ १०४

देवाधिदेव श्री महादेव नित्यसेवा मार्गदर्शक पुस्तिका

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	तपशिल	पान क्रमांक
१	नित्यसेवा मंत्राजली	१-२
२	भाविकांसाठी शिवपुजा विधी महिमा	३-४
३	श्री शिव अष्टोत्तरशत नामावली	५-७
४	श्री सिद्ध क्षेत्र ईशान्येश्वर मंदिराची सखोल माहीती	८-१४
५	श्री सिद्ध क्षेत्र ईशान्येश्वर मंदिर परीसरातील तिर्थक्षेत्रे व पर्यटन स्थळांच्या अंतरासंबधी माहीती	१५
६	श्री सिद्ध क्षेत्र ईशान्येश्वर मंदिर परीसरातील तिर्थक्षेत्रे व पर्यटन स्थळांचा नकाशा (गुगल मॅप)	१६
७	श्री शिवमहिम्न स्तोत्र (श्री पुष्पदंतविरचितं)	१७-२३
८	श्री द्वादश ज्योर्तिलिंग स्तोत्र	२३
९	श्री पार्वती स्तुती	२४
१०	श्री गणपती स्तोत्र	२५

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	तपशिल	पान क्रमांक
११	श्रीरामरक्षा स्तोत्र	२६–२९
१२	श्री हनुमान चालीसा	३०–३१
१३	नव ग्रह स्तोत्र	३२
१४	शिवलिलामृत अध्याय वाचनाने मिळणारी फलश्रृतीचा तपशील	३३–३४
१५	श्री शिवस्तुती	३५–३७
१६	श्री कालभैरवाष्टक स्तोत्र	३८
१७	१२ ज्योर्तिलिंगे व त्यांचे धार्मिक माहत्म्ये	३९–४५
१८	देवाधिदेव महादेव श्री शिवशंभु व पार्वती देवी यांचे निवासस्थान म्हणजे कैलास पर्वत व मान सरोवर यांचे महात्म्ये	४६–४८
१९	दैनदिन आरतीची माहीती	४९
२०	श्रीमान गणपती आरती	४९
२१	श्रीमान देवीची आरती	५०

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव ता.सिन्नर.

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	तपशिल	पान क्रमांक
२२	श्रीमान भगवान शंकराची आरती	५१
२३	प्रार्थना	५१
२४	मंत्रपुष्पांजली	५२
२५	श्लोक (दोन्ही आरती करीता)	५२
२६	देव स्तुती	५३
२७	पंचाक्षर स्तुती	५३
२८	श्री ईशान्येश्वराष्टकम् (सकाळची आरती करीता)	५४
२९	श्री ईशान्येश्वराचा जय घोष	५५
३०	मंदिराच्या संपर्कासाठी व पत्रव्यवहारासाठीची माहीती	५६

।। नित्यसेवा मंत्राजंली ।।

ध्यानमंत्र - **वक्रतुंड महाकाय सुर्यकोटि समःप्रभः ।**
निर्विघ्नं कुरु में देव, सर्व कार्येषु सर्वदा ।।

वक्र सोंड व मोठे शरीर असणारा, कोटी सुर्यांचे दिव्य तेज असणारा असा देव, आमचे कार्य निर्विघ्न पणे पार करो व सर्व कार्यात आम्हाला यश देवो.

मुळ मंत्र (बीज मंत्र)

सर्व मंगल मांगल्ये शिवे सर्वार्थ-साधिके ।
शरण्ये त्र्यंबके गौरी नारायणी नमोस्तु ते ।।

हे नारायणी तु सर्व प्रकारचे मंगल करणारी, मंगलमयी आहेस, तु कल्याण दायिनी शिवा आहेस, सर्व पुरुषार्थ सिध्द करणारी, शरण आलेल्यांना अभय देणारी, त्रिनयना गौरी तुला नमस्कार असो.

महामृत्युंजय मंन्त्र

ॐ त्र्यंबकं यजामहे सुगंधिं पुष्टिवर्धनम्।
उर्वारुकमिव बंधनान् मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ।।

सर्व संसाराचे (जगाचे) पालन करणारा, तिन नेत्र (डोळे) असणारा शिव, याची आम्ही उपासना करत आहोत. जगाला आनंद देणारा भगवान शिव, मृत्यु व मोक्ष यापासुन आम्हाला मुक्ती देवो.

गायत्री मंन्त्र

ॐ भू र्भुवः स्वः तत्सवितुर्वरेण्यम भर्गो ।
देवस्य धीमहि धियो योनः प्रचयोदयात् ।।

सर्व जगाला प्रेरणा देणारा असा जो सुर्य आहे त्याच्या श्रेष्ठ अशा तेजाचे आम्ही ध्यान करतो. तो आमच्या बुध्दीला प्रेरणा देवो.

श्री गुरु मंत्र

ॐ गुरूब्रह्मा गुरूर्विष्णु गुरूर्देवो महेश्वरः ।
गुरू साक्षात् परब्रम्ह तस्मै श्री गुरुवे नमः।।

गुरु हेच ब्रम्ह, गुरु हेच सर्वव्यापक , श्री भगवान विष्णु व श्री शिवशंकर हेच गुरु, हेच साक्षात परब्रम्ह होत अशा गुरुंना आम्ही नमस्कार करतो.

ॐ सिध्द पुरुषाय नमः ।।

ॐ नमः शिवाय ! ॐ नमः शिवाय !! ॐ नम; शिवाय !!!
ॐ ईशान्येश्वराय नमः ! ॐ ईशान्येश्वराय नमः !! ॐ ईशान्येश्वराय नमः !!!
हे ईश्वरा ! आम्ही तुला प्रणाम करतो ।

रुद्र / शिव गायत्री मंत्र

ॐ तत्पुरुषाय विघ्महे । महादेवाय धीमहि ।
तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ।।

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वराची प्रार्थणा

कैलासराणा शिव चन्द्रमोळी, फणींद्र माथां मुकुटी झळाळी ।
कारुण्यसिंधु भवदु:खहारी तुजवीण, ईशान्येश्वरा मज कोण तारी ।।

ईशान्येश्वर नावाचा अर्थ

ईश - ईश्वराचा राजा, ईश-देव, ईशा-देवांचा राजा
शा - तंत्र-मंत्राबद्दल सिध्द हरता
न्ये - इतरांना जाणुन घेणारा (भुत-भविष्य)चराचरांना जाणुन घेणारा
श्व - शाश्वत (निश्चित असा)
र - रचनाकार, रचिएता (क्रिएटर)

ध्यान मंत्र

शिव हर शंकर नमामि शंकर शिव शंकर शंभो ।
हे गिरीजापती भवानी शंकर शिव शंकर शंभो ।।

बेल पत्र अर्पण मंत्र

त्रिदलं त्रिगुणाकारं त्रिनेत्रं च त्र्येधायुधं ।
त्रिजन्म पापसंघारम् एकं बिल्बं शिवार्पणम् ।।

भाविकांसाठी शिवपुजा विधीचा महिमा -

बेलपत्र अर्पण करण्याची शास्त्रीय पध्दत-

भगवान महादेवाला बेलपत्र अतिप्रिय आहे.

बेलपत्रामध्ये शिवतत्व जास्तीत-जास्त आकृष्ट करुन घेण्याची क्षमता असून बेलपत्र अर्पण करण्यामुळे शिवतत्वाचा भाविकास अधिकाधिक लाभ होतो.

बेलपत्र तोडण्यास वर्ज्य काळ -

लिंगपुराणा नुसार चतुर्थी, अष्टमी, नवमी, चतुर्दशी, अमावस्या या तिथीस व संक्रातीस तसेच प्रत्येक सोमवारी झाडावरुन बेलपत्र तोडू नये. परंतु बेलपत्र श्री भगवान शंकर महादेवाला अतिप्रिय असल्याने वरील वर्ज्य तिथीस करावयाच्या पुजेसाठी आदल्या दिवशी तोडून ठेवलेले बेलपत्र पुजेच्या वेळी पाण्याने धुऊन महादेवाला अर्पण करणे इष्ट आहे.

स्कन्दपुराणा नुसार बेलपत्र अर्पण करतांना बेल पानाचा देठ पिंडीकडे व बेलपानाचा अग्रभाग (टोक) आपल्याकडे करुन बेलपत्र पिंडीवर उपडे करुन पुढील मंत्रघोषात अर्पण करणे भाविकास फलप्राप्तीसाठी अतिउत्तम आहे.

शिवपुजेसाठी अति उत्तम प्रकारची फुले व ती अर्पण करण्याची शास्त्रीय पध्दत -

शास्त्रानुसार श्री भगवान महादेवाला त्यांच्या आवडीचे फूल पुजेत अर्पण करणे याला शिवपुजेत अनन्यसाधारण असे महत्व आहे. धर्मशास्त्रात सांगितले आहे की, सर्वगुणसंपन्न वेदांमध्ये निष्णांत असलेल्या ब्राम्हणास १०० सुवर्णमुद्रा दान करण्यामुळे जी फल प्राप्ती होते तेवढीच फलप्राप्ती श्री भगवान महादेवाला त्यांच्या आवडीचे १०० फुले अर्पण करण्यामुळे प्राप्त होते. श्री भगवान महादेवाला पांढरा रंग अतिप्रिय आहे. स्कन्दपुराणा नुसार पुढील क्रमवारीत असलेली फुले त्या क्रमानुसार श्री भगवान महादेवाला अतिप्रिय असल्याने भाविकांनी अतिप्रिय फुलांची उपलब्धी करुन पुजाविधी करणे फलप्राप्तीसाठी अति उत्तम होय.

१) निलकमल २) शमिका ३) धोतरा ४) कुशका फूल ५) चिचिडा ६) गुमाफूल ७) पांढरा कन्हेर ८) मोगरा ९) जाई-जुई १०) चमेली ११) चंपा १२) खस १३) तगर १४) अन्य पांढऱ्या रंगाची फुले शिवपुजेसाठी अति उत्तम होय.

मात्र केतकी, केवडा, कदम्ब, बकुल तथा वसंतऋतु मध्ये येणारी सर्व प्रकारची फुले श्री भगवान महादेवास अर्पण करणे वर्ज्य आहे.

तसेच स्कन्दपुराणानुसार कोणतीही फुले, फळ व पाने झाडावर ज्या स्थितीत असतात त्याच स्थितीत ती श्री भगवान महादेवाला अर्पण करावे., फुले फळे व पानाचे टोक आपल्याकडे व देठ देवाकडे करुन झाडावर असते त्याच स्थितीत अर्पण केले पाहीजे. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे तोंड खालचे बाजुस करुन अर्पण करु नये.

मात्र दुर्वा तसेच तुलसीदल (मंजुळा) या वरील परिस्थितीच्या उलट म्हणजे आपल्याकडे देठ व देवाकडे टोक करुन अर्पण कराव्यात. बेलपत्राचे तोंड खाली उपडे करुन देठ देवाकडे व टोक आपल्याकडे करुन अर्पण करावे.

शिवपुजेसाठी उत्तम प्रकारची उदबत्ती तथा अत्तर -

स्कन्दपुराणा नुसार केवडा, चमेली, हीना व दरबार या गंधाची (वासाची) उदबत्ती तथा केवड्याचे अत्तर शिवपुजेसाठी अति उत्तम होय.

शिवपिंडीला अर्धप्रदक्षिणा घालण्याचे शास्त्रीय महत्व -

शिवपिंडीला प्रदक्षिणा घालतांना अभिषेकाच्या पाण्याच्या पन्हाळी पर्यंत जावे व ती न ओलांडता परत मागे फिरावे आणि पुन्हा पन्हाळी पर्यंत उलटे येऊन प्रदक्षिणा पूर्ण करावी. पिंडीचा स्त्रोत वारंवार ओलंडल्यास त्या स्त्रोतातून प्रक्षेपित होणाऱ्या शक्तीचा ऱ्हास होतो म्हणून पिंडीचा स्त्रोत न ओलंडता पिंडीला फक्त अर्धप्रदक्षिणा घालावी.

श्री शिव अष्टोत्तरशत नामावली

१) ॐ शिवाय नमः।　　२) ॐ महेश्वराय नमः ।

३) ॐ शंभवे नमः ।　　४) ॐ पिनाकिने नमः ।

५) ॐ शशिशेखराय नमः ।　　६) ॐ वामदेवाय नमः ।

७) ॐ विरुपाक्षाय नमः ।　　८) ॐ कपर्दिने नमः ।

९) ॐ नींललोहिताय नमः।　　१०) ॐ शंकराय नमः ।

११) ॐ शूलपाणाये नमः ।　　१२) ॐ खट्वांगिने नमः।

१३) ॐ विष्णुवल्लभाय नमः ।　　१४) ॐ शिपिविष्टाय नमः।

१५) ॐ अंबिकानाथाय नमः ।　　१६) ॐ नीलकंठाय नमः।

१७) ॐ भक्तवत्सलाय नमः ।　　१८) ॐ भवाय नमः ।

१९) ॐ शर्वाय नमः ।　　२०) ॐ त्रिलोकेशाय नमः।

२१) ॐ शितिकंठाय नमः ।　　२२) ॐ शिवप्रियाय नमः।

२३) ॐ उग्राय नमः ।　　२४) ॐ सर्वेश्वराय नमः ।

२५) ॐ कामारये नमः।　　२६) ॐ अंधकासुरसुदनाय नमः।

२७) ॐ गंगाधराय नमः ।　　२८) ॐ ललाटाक्षाय नमः।

२९) ॐ कालकालाय नमः ।　　३०) ॐ कृपानिधये नमः ।

३१) ॐ भीमाय नमः ।　　३२) ॐ परशुहस्ताय नमः।

३३) ॐ मृगपाणये नमः ।　　३४) ॐ जटाधराय नमः ।

३५) ॐ कैलासवासिने नमः ।　　३६) ॐ कवचिने नमः ।

३७) ॐ कठोराय नमः ।　　३८) ॐ त्रिपुरांतकाय नमः।

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव ता.सिन्नर.

श्री शिव अष्टोत्तरशत नामावली पुढे चालु

३९) ॐ वृषांकाय नमः।　　४०) ॐ वृषभारुढाय नमः।

४१) ॐ भस्मोद्धुलितविग्रहाय नमः।४२) ॐ सामप्रियाय नमः।

४३) ॐ स्वरमयाय नमः ।　　४४) ॐ त्रयीमूर्तये नमः ।

४५) ॐ अनिश्वराय नमः ।　　४६) ॐ सर्वज्ञाय नमः।

४७) ॐ परमात्मने नमः ।　　४८) ॐसोमसूर्याग्निलोचनाय नमः ।

४९) ॐ हविषे नमः ।　　५०) ॐ यज्ञमयाय नमः ।

५१) ॐ सोमाय नमः ।　　५२) ॐ पंचवक्त्राय नमः ।

५३) ॐ सदाशिवाय नमः।　　५४) ॐ विश्वेश्वराय नमः ।

५५)ॐ वीरभद्राय नमः ।　　५६)ॐ गणनाथाय नमः ।

५७)ॐ प्रजापतये नमः ।　　५८)ॐ हिरण्यरेतसे नमः।

५९)ॐ दुर्धर्षाय नमः ।　　६०)ॐ गिरीशाय नमः ।

६१)ॐ भालचंद्राय नमः ।　　६२)ॐ अनघाय नमः ।

६३)ॐ भुजंगभूषणाय नमः ।　　६४)ॐ भार्गाय नमः ।

६५)ॐ गिरिधन्वने नमः ।　　६६)ॐ गिरीप्रियाय नमः ।

६७)ॐ कृत्तिवाससे नमः ।　　६८)ॐ पुरारातये नमः ।

६९)ॐ भगवते नमः ।　　७०)ॐप्रथमाधिपाय नमः।

७१)ॐ मृत्युंजयाय नमः ।　　७२.ॐ सुक्ष्मतनये नमः ।

७३)ॐ जगद्व्यापिने नमः ।　　७४)ॐ जगद्गुरवे नमः ।

७५)ॐ व्योमकेशाय नमः ।　　७६)ॐ महासेनजनकाय नमः।

श्री शिव अष्टोत्तरशत नामावली पुढे चालु

७७)ॐ चारुविक्रमाय नमः ।	७८)ॐ रुद्राय नमः ।
७९)ॐ भूतपतये नमः ।	८०)ॐ स्थाणवे नमः ।
८१)ॐ अहिर्बुध्न्याय नमः ।	८२)ॐ दिगंबराय नमः ।
८३)ॐ अष्टमूर्तये नमः ।	८४)ॐ अनेकात्मने नमः ।
८५)ॐ सात्विकाय नमः ।	८६)ॐ शुद्धविग्रहाय नमः।
८७)ॐ शाश्वताय नमः ।	८८)ॐ खंडपरशवे नमः।
८९)ॐ अजाय नमः ।	९०)ॐपाशविमोचनाय नमः ।
९१)ॐ मृडाय नमः ।	९२)ॐ पशुपतये नमः ।
९३)ॐ देवाय नमः ।	९४)ॐ महादेवाय नमः ।
९५)ॐ अव्ययाय नमः ।	९६)ॐ हरये नमः ।
९७)ॐ पुष्पदंतभिदे नमः ।	९८)ॐ अव्यग्राय नमः।
९९)ॐ दक्षाध्वरहराय नमः ।	१००)ॐ हराय नमः
१०१)ॐ भगनेत्रभिदे नमः ।	१०२)ॐ अव्यक्ताय नमः।
१०३)ॐ सहस्राक्षाय नमः ।	१०४)ॐ सहस्रपदे नमः ।
१०५)ॐ अपवर्गप्रदाय नमः।	१०६)ॐ अनंताय नमः ।
१०७)ॐ तारकाय नमः ।	१०८)ॐ परमेश्वराय नमः।

।। ध्यान मंत्र ।।

शिव हर शंकर नमामि शंकर शिव शंकर शंभो ।
हे गिरीजापती भवानी शंकर शिव शंकर शंभो ।।

***

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिराची सखोल माहीती

१) प्रस्तावना -

नाशिक जिल्ह्यात सिन्नर तालुक्यातील मौजे मिरगांव शिवारात, सिन्नर –शिर्डी राष्ट्रीय महामार्ग क्र.–१६० वर सिन्नर शहरापासून पुर्वेस ३५ कि.मी. अंतरावर जामनदीच्या तीरावर देवाधिदेव महादेव श्री भगवान शंकराचे श्री सिध्दक्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर आहे. मंदिर पुर्णतः हेमाडपंथी स्वरुपाचे २७ मी. बाय १८ मी. लांबी रुंदीची अतिशय भव्य, सुंदर व मोहक अशी श्री सिध्द मंदीराची वास्तु आहे. हे हेमाडपंथी मंदिर पुर्णतः धर्मशास्त्रात सिध्द मंदिराचे संबंधात नमुद असलेल्या सर्व शास्त्रीय तरतुदींचा एक आदर्श उत्तम नमुना आहे. या मंदिरातील मुर्तीचा प्राणप्रतिष्ठा सोहळा दिनांक १६ ऑगस्ट २०१० रोजी दिमाखात संपन्न होऊन हे सिध्द स्वरुपातील मंदिर सर्व भाविकांना दर्शनासाठी खुले झालेले आहे.

हेमाडपंथी मंदिर म्हणजे झटपट बांधलेले ओबडधोबड मंदिर होय, १३ व्या शतकातील काळ हा हेमाद्री राजाचा काळ. या काळात परकीय आक्रमणामुळे अनेक हिंदु मंदिरे उध्वस्त केली जात असे. त्याला प्रतिउत्तर म्हणून झटपट मंदिरे बांधण्याची पध्दत हेमाद्री राजाने विपुल प्रमाणात वापरली. हेमाद्रीने या मंदीराचे बांधकाम करतांना चुना व शिसे हे बांधकाम साहीत्य न वापरता फक्त दगडाला खोबणी करुन दगड एकमेकांना घट्ट बसविण्याची पध्दत वापरली या पध्दतीस हेमाडपंथी म्हणण्याची पध्दत तेव्हापासून रुढ झाली हेमाद्री राजाने सुरु केलेल्या या पध्दतीने बांधलेल्या मंदीरास हेमाडपंथी मंदीर असे म्हटले जाऊ लागले.

अशा या श्री सिध्दक्षेत्र श्री ईशान्येश्वराच्या हेमाडपंथी मंदिराचे निर्माते व सर्वेसर्वा आहेत सिध्दपुरुष कॅप्टन अशोककुमार खरात. ते सिन्नर तालुक्यातील शिवाजीनगर (कहांडळवाडी) गावाचे सुपुत्र असुन त्यांनी गेली २२ वर्ष अतिशय यशस्वीरित्या देशातील व परदेशातील व्यापारी नौकानयन विभागात कॅप्टन पदाची जबाबदारी सांभाळलेली आहे. सध्या ते सेवा निवृत्त कॅप्टन आहेत.

संस्थान (न्यास) बद्दल माहिती :-

मंदिरची ऊभारणी करतांना आम्ही प्रथम मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५८च्या कायद्यातील तरतुदीनुसार श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव या नावाने न्यासाची कायदेशिर नोंदणी केली असून न्यासाचा नोंदणी क्र. १०८७/नाशिक.१३/०८/२००९ असा आहे. या न्यासाचे आज अध्यक्ष आहेत आदरणीय सिध्दपुरुष कॅप्टन श्री.अशोककुमार एकनाथ खरात, उपाध्यक्ष श्री. राजेंद्र भागवतराव घुमरे, सरचिटणीस श्री. नामकर्ण यशवंत आवारे व इतर उर्वरीत चार विश्वस्त आहेत. श्री. सुभाषराव केशवराव गमे, श्री जितेंद्र गणपतराव शेळके, श्री. नितिन मधुकर गांगुर्डे व सौ. रुपाली निलेश चाकणकर असे एकुण सात विश्वस्तांचे कार्यकारी मंडळ सध्या कार्यरत आहे.

मंदिराच्या बांधकामात धर्मशास्त्राचा केलेला वापर :-

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वराचे भव्य हेमाडपंथी मंदिर मिरगांव सारख्या अतिशय छोट्या खेडेगावाच्या शिवारात उभारलेले असून मंदिराच्या उत्तर बाजुस पश्चिमेकडून येणारी जामनदी मंदिराच्या जवळ आल्यानंतर ईशान्येवाहीनी होऊन पुढे जाते. नदीकिनाऱ्यामुळे मंदिराचा परीसर अतिशय निसर्गरम्य तर झालाच आहे शिवाय कोणत्याही नदीच्या दक्षिण किनाऱ्यावर सिध्द मंदिर असणे धर्मशास्त्रानुसार अतिउत्तम असते. मंदिराची लांबी-रुंदी, जमिनीपासून उंचीवर घेतलेला सभामंडप, चढत जाणाऱ्या पायऱ्यांची संख्या, गाभाऱ्यात उतरणाऱ्या पायऱ्यांची संख्या, एकूण पायऱ्यांची संख्या, मंदिरासाठी तीन प्रवेशद्वारे भव्य अशा गाभाऱ्याची लांबी-रुंदी, भव्य गाभाऱ्याची एकूण उंची, गाभाऱ्या वरील कळसाची उंची, कळसाचे एकूण थर, मंदिरातील गाभाऱ्याच्या पृष्ठभागापासून कळसाची एकुण ५१ फुट उंची, दगडी कळसाचे एकूण वजन या बाबत सिध्द मंदिराचे धर्मशास्त्रात ज्या तरतुदी नमुद आहे. त्यांचे तंतोतंत पालन हे मंदिर बांधकाम करतांना सिध्द पुरुष कॅप्टन श्री.अशोककुमार खरात साहेब यांनी त्यांचे वैष्णॉलॉजीच्या माध्यमातून मिळालेल्या दिव्य ज्ञानातून केलेले आहे.

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव ता.सिन्नर.

तसेच सिध्द मंदिराच्या धर्मशास्त्राप्रमाणे शिव मंदिरातील पिंड (मुर्ती), नंदी, कळस व मंदिराच्या बांधकामासाठी लागलेला संपूर्ण दगड हा एकाच जातीचा व एकाच खाणीतील तसेच दगड काम करणारा कारागीर (ठेकेदार) देखील सुरवातीपासून शेवटपर्यंत एकच असणे आवश्यक आहे. त्याशिवाय सिध्द मंदिराचे बांधकाम सिध्द होऊच शकत नाही.आम्ही श्री ईशान्येश्वराच्या या हेमाडपंथी मंदिर बांधकामासाठी लागलेला सर्व १०० % दगड कोदंड जातीचा असून तो अहमदनगर जिल्ह्यातील नेवासा गावाच्या एकाच खाणीतून घेतलेला आहे.

दगड काढण्यापासून तर तो दगड बांधकामात बसविणे पर्यंतच्या कामात सुरवातीपासून शेवटपर्यंत श्री बजरंग भिमा इरले रा. नेवासा (अहमदनगर) हा एकमेव कारागीर (ठेकेदार) यानेच काम केलेले आहे तसेच या मंदिराचे आराखडे आर्किटेक्ट श्री संतोष रामनाथ कपिले, सिन्नर यांनी व मंदिराचे आर.सी.सी. बांधकाम ठेकेदार म्हणुन मे. साई कन्स्ट्रक्शन, सिन्नर यांनी एकट्यानेच पूर्ण केलेले आहे.

श्री सिध्द मंदिराचे भाविकांसाठी महत्व :-

श्री सिध्द मंदिराचे बांधकाम करतांना त्या मंदिराच्या बांधकामात ग्रह, तिथी, नक्षत्र, धर्म, संस्कृती, सद्भावना, तंत्र, मंत्रासह पवित्रता असावी लागते. मंदिर परीसरात मयुर व कोल्ह्याचा सतत वावर असावा. या सर्वाचा अतित्तोम संगम व त्यात ठराविक क्षमतेची सिध्दपुजेची जोड असल्याशिवाय कोणतेही सिध्द मंदिर उभारले जाऊच शकत नाही. शिवाय सिध्द पूजा करतांना मंदिर बांधकामास जेवढा कालावधी लागला (एकूण दिवस) त्या कालावधीच्या ३३ % कालावधी (दिवस) वेळेस सिध्द पूजा करुन त्या मंदिरात धार्मिक मंत्राचा प्रभाव, उर्जा निर्माण करुन, धार्मिक उर्जा निर्माण करावी लागते. जेणेकरुन भविष्यात अशा मंदिरात येणारे सर्व भाविक सुखी होऊन त्यांच्या

सर्वांगीण प्रगतीस या मंदिरातील उर्जारुपी शक्तीचा आधार व उपयोग होतो. यासाठी कोणीही भाविक आज मंदिरात आल्यास सभामंडपाचे आत प्रवेश करताक्षणी त्यास अतिशय प्रसन्न अशी उर्जा मिळाल्याने तो सुखाऊन जाऊन सर्व दु:ख, चिंता तात्काळ विसरतो व मंदिराबाहेर पडण्याची त्यास इच्छा होत नाही. हा अनुभव मंदिरात येणाऱ्या प्रत्येक भाविकास सध्या येत आहे. या मंदिराच्या बाबतीत मंदिरात येणाऱ्या प्रत्येक भाविकांनी स्वत: तसा विश्वास व्यक्त करुन नित्यनियमाने विधीवत व पवित्र मनाने पूजा अर्चा केल्यास त्या भाविकांने केलेल्या पुजेची परिणिती भाविकांच्या योग्यतेनुसार व इच्छेनुसार १०० टक्के मिळणारच ! याची भाविकांना निश्चित प्रचिती येत आहे यात शंका नाही.

मंदिर परिसरातील वाहतूक व दळणवळण सुविधा :-

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर हे मौजे मिरगांव ता. सिन्नर या गावाचे शिवारात आहे. आधिक माहितीसाठी गुगल वेबसाईटवर सर्चिंग साठी –
Shree Eeshanyeshwar Temple हे टाईप करा. तुम्हाला गुगल नकाशावर मंदिराचे लोकेशन दिसेल.

मिरगांव–घोटी–सिन्नर–शिर्डी–अहमदनगर राष्ट्रीय महामार्ग क्र. १६० व सिन्नर शहरापासून पुर्वेस ३५ कि.मी. अंतरावर रस्त्याचे उत्तर बाजुस महामार्गापासून १२०० मीटर अंतरावर आहे. संस्थानाने सिन्नर–शिर्डी महामार्गावर मंदिराचे नावाचा भव्य बोर्ड लावलेला असुन या ठिकाणी शिर्डी व कोपरगांव येथे जाणाऱ्या व तेथून नाशिक–मुंबईकडे जाणाऱ्या अहमदनगर, नाशिक, डहाणु, ठाणे व मुंबई या सर्व विभागाच्या जलद, अतिजलद एस.टी.बस गाड्यांना विनंती थांबा मंजूर असुन येथे बस थांबतात.

तसेच हे मंदिर शिर्डी पासून नाशिक–शिर्डी महामार्गावर अवघे २० कि.मी. पश्चिमेस आहे. शिर्डी येथे रेल्वेने येण्याची देखील सुविधा आहे. शिवाय भविष्यात सुरु होणारे श्री साईबाबा अंतरराष्ट्रीय विमानतळ, शिर्डी (काकडी) मंदिरापासून अवघे १५ कि.मी. अंतरावर आहे.

मंदिराचे भौगोलिक ठिकाण :-

श्री सिध्दक्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिराचे निश्चित ठिकाण दर्शविणारा नकाशा मंदिराच्या संकेतस्थळावर (Web. www.shivnika.com) भाविकांच्या अधिक माहितीसाठी दिला असून राष्ट्रीय महामार्ग क्र. १६०, नाशिक, शिर्डी, कोपरगांव व मनमाड रेल्वे स्टेशन दर्शविले असल्याने त्यावरुन भाविकांना मंदिराचे ठिकाणाची सहज मिळत आहे.

भाविकांसाठी सिध्द मंदिराची नियमावली :-

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर जनकल्याणार्थ निर्माण केले असल्याने या मंदिरात जनकल्याणार्थ धर्मशास्त्रातील सर्व पुजाअर्चा होईल. त्या व्यतिरिक्त इतर कार्यक्रम मंदिरामध्ये होणार नाहीत. यासाठी न्यासाने भाविकांसाठी एक नियमावली तयार केली आहे. या नियमावलीचे सर्व भाविकांनी आचरण व तंतोतंत पालन केल्यास फलप्राप्ती निश्चित मिळेल. ती नियमावली पुढील प्रमाणे..

✼ भाविकांनी मंदिरात कोणत्याही चामड्याच्या (कातडी) वस्तु आणु नये अथवा परिधान करुन दर्शन घेऊ नये (कातडी कमरेचा पट्टा, पैशाचे पाकीट, महिलांची पर्स अथवा अन्य कातडी वस्तु इत्यादी.)

✼ कोणतेही इलेक्ट्रॉनिक उपकरण गाभाऱ्यात घेऊन जाऊ नये.
(उदा. कॅमेरा, मोबाईल, इत्यादी.).

✼ मंदिराच्या गाभाऱ्यात पुजा अथवा जप या व्यतिरिक्त इतर कोणतीही चर्चा अथवा व्यर्थ बडबड करता येणार नाही.

✼ मंदिराच्या गाभाऱ्यात स्त्री अथवा पुरुषाने दर्शन घेतांना पवित्रता राखण्यासाठी कोणत्याही परिस्थितीत चुकुनही पिंडीला स्पर्श करु नये.

✼ भाविकांनी मंदिरात येतांना दैनंदिन संसारातील चिंता, व्याधी, भांडणे, विसरुन प्रसन्न मनाने गाभाऱ्यात प्रवेश केल्यास दर्शनानंतर तुम्हास निश्चितपणे प्रसन्नतेचा अनुभव मिळेल.

⁂ प्रत्येक भाविकाने पवित्रता सांभाळण्यासाठी स्नान केलेले असल्याशिवाय मंदिरात प्रवेश करु नये, दर्शन घेऊ नये. (सकाळी घरी केलेली आंघोळ चालेल).

⁂ कोणताही मादक पदार्थ सेवन केलेल्या व्यक्तिने मंदिरात प्रवेश करु नये. मादक पदार्थाचे सेवन केलेले मंदिराचे व्यवस्थापनास आढळल्यास अशा व्यक्तीवर संस्थानाकडून कारवाई केली जाईल.

मंदिरातील दर्शनाची वेळ :-

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर हे सिध्द मंदिर असल्याने मंदिरात पुजेसाठी पूर्ण वेळ पुजारी नेमलेला असून मंदिरात नित्यनियमाने दररोज दोन वेळेस विधीवत आरती केली जाते. पैकी पहिली आरती सकाळी ७:३० वाजता व दुसरी आरती सांयकाळी ७:३० वाजता केली जाते. दररोज सकाळी ७:३० वाजता आरती झाल्याशिवाय मंदिर भाविकांसाठी खुले होत नाही. आरती झाल्यानंतरच प्रत्यक्ष भाविकांना दर्शनासाठी मंदिर खुले होऊन सांयकाळी ८:०० वाजताची आरती झाल्यानंतर मंदिर भाविकांच्या दर्शनासाठी बंद केले जाते. थोडक्यात हे मंदिर सकाळी ८:०० ते सांयकाळी ८:०० वाजेपर्यंत भाविकांच्या दर्शनासाठी खुले राहील.

हे मंदिर सिध्द मंदिर असल्याने येथील काही नियम भाविकांना कठोर वाटतील परंतु हे नियम मंदिराचे पावित्र्य अखंड कायमस्वरुपी टिकवण्यासाठी गरजेचे असल्याने सर्व भाविकांनी मंदिर व्यवस्थापनास सहकार्य करुन आपली काही बाबतीत होणारी गैरसोय सहन करावी असे समितीकडून आवाहन करण्यात येत आहे. मंदिराचे दैनिक पुजेसाठी व भाविकांच्या अभिषेक पुजेसाठी मंदिर व्यवस्थापन समितीने मंदिरासाठी स्वतंत्र पुजाऱ्याची पूर्णवेळ (२४ तासांसाठी) नेमणुक केलेली असून ज्या भाविकांस अभिषेक करावयाचा आहे त्यांनी मंदिरात अधिकृत नोंदणी करुन अभिषेक पूजा करण्याची सुविधा व वेळ उपलब्ध केलेली आहे.

दररोज फक्त सकाळी ८:०० वाजता अभिषेक केला जाईल. अभिषेक पूजेसाठी वेळ महत्वाची असल्याने अभिषेक पुजा फक्त सकाळीसच केली जाईल. कोणत्याही परिस्थितीत दुपारी केली जाणार नाही याची सर्व भाविकांनी नोंद घ्यावी व वेळ पाळावी हि भाविकांना विनंती.

मंदिरात साजरे होणारे वार्षिक धार्मिक उत्सव :-

श्री सिध्दक्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर हे सिध्द मंदिर असल्याने व हे मंदिर जनकल्याणार्थ निर्माण केले असल्याने या मंदिरात देवाधिदेव महादेव श्री भगवान शंकराचे संबधात साजरे होणारे वर्षातील सर्व उत्सव मोठ्या दिमाखदार सोहळ्यात मंदिर व्यवस्थापन समितीच्या वतीने साजरे केले जातात. साजरे होणारे हे उत्सव पुढील प्रमाणे ....

१) प्रतिवर्षी माहे माघ कृष्ण पक्ष चर्तुदशी महाशिवरात्री उत्सव.

२)प्रतिवर्षी १६ ऑगस्ट हा मंदिराचा वर्धापन दिन म्हणुन साजरा होतो. या दिवशी सकाळी ७ ते दुपारी १ वाजता या दरम्यान महिला व पुरुष भाविक शिवलिलामृताचे १ दिवसाचे पारायण करतात त्यानंतर महाप्रसादाचा कार्यक्रम संपन्न होतो.

३) प्रतिवर्षी माहे श्रावण शुध्द पक्ष / कृष्ण पक्षातील सर्व श्रावणी सोमवारी भव्य यात्रा साजरी होते. या दिवशी २५ ते ३० हजार भाविक दर्शनाचा लाभ घेतात. दर अमावस्येला रात्री ९ वा. भजनाचा कार्यक्रम होतो.

४) प्रत्येक वर्षी येणाऱ्या सर्व सोमवती अमावस्या.

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर परिसरातील तीर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळे :-

श्री सिध्दक्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर मिरगांव ता. सिन्नर जि. नाशिक(महाराष्ट्र) येथे असून या मंदिरापासून फक्त १८ कि.मी. पूर्वेस श्री साई बाबांचे शिर्डी हे देवस्थान असून तेथून दक्षिणेस मनमाड-नगर महामार्गावर ७५ कि.मी. अंतरावर श्री शनि देवाचे शनि शिंगणापूर हे देवस्थान ता. नेवासा जि. अहमदनगर येथे आहे.

पुढील कि.मी. चे अंतरे सर्व श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिरापासूनची आहे.

* राष्ट्रसंत सद्‌गुरु साईबाबा देवस्थान, शिर्डी (राहता) –	१८ कि.मी.
* आंतरराष्ट्रीय श्री साईबाबा विमानतळ, शिर्डी (काकडी) –	१५ कि.मी.
* नाशिक रोड रेल्वे स्टेशन –	५२ कि.मी.
* श्री क्षेत्र त्र्यंबकेश्वर (कुंभमेळा स्थळ) –	१०० कि.मी,
* श्री सप्तश्रृंगी गड (वणी) –	१२० कि.मी.
* श्री क्षेत्र पंचवटी नाशिक (कुंभमेळा स्थळ) –	७० कि.मी.
* गंगापूर धरण (नाशिक) –	८५ कि. मी.
* पक्षी अभयारण्य, नांदुरमधमेश्वर –	२५ कि.मी
* भंडारदरा धरण व रंधाफॉल (अकोला) –	७० कि.मी.
* मनमाड जंक्शन रेल्वे स्टेशन –	९५ कि.मी.
* श्री क्षेत्र घृष्णेश्वर ज्योतिर्लिंग (औरंगाबाद) –	१८० कि.मी.
* वेरुळ (औरंगाबाद)लेण्या व चिखलठाणा विमानतळ –	१८० कि.मी.
* पुणे शहर राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय विमानतळ –	२०० कि.मी.
* मुंबई येथील राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय विमानतळ –	२५० कि.मी.

***

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव ता.सिन्नर.

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर परिसरातील तीर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळांचा नकाशा

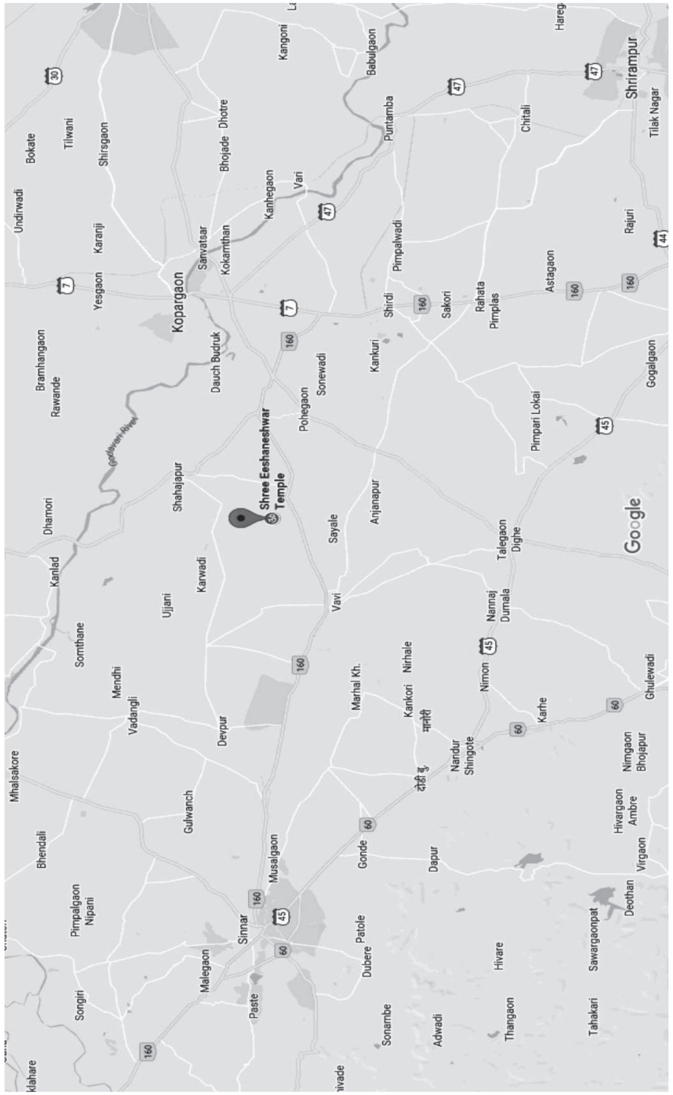

शिवमहिम्न स्तोत्र

श्री पुष्पदन्त उवाच

श्री पुष्पदंताने केलेली ही शिवमहिम्न स्तोत्र रचना चाळीस श्लोकांची असुन जो कोणी ह्या स्तोत्राचे पठण करतो, तो सर्व पापांपासुन मुक्त होतो. त्यास

किर्ती-यश-संपदा प्राप्त होते व शेवटी शिव चरणाचा आसरा मिळतो.

श्री गणेशाय नम:

महिम्न: पारं ते परमविदुषो यद्यंसदृशी।
स्तुतिर्ब्रह्मदीनामपि तदवसन्नास्त्वयि गिर:।।
अथावाच्य:सर्व:स्वमति परिणामावधि गृणन्।
ममाप्येष स्तोत्रे हर निरपवाद परिकर: ।।१।।
अतीत: पन्थानं तव च महिमा वाङ्मनसयो ।
रतव्द्यावृत्या यं चकितमभिधत्ते श्रुतिरपि ।।
स कस्य स्तोतव्य: कतिविधगुण:कस्य विषय:।
पदे त्वर्वाचीने पतति न मन: कास्य न वच: ।।२।।
मधुस्फीता वाच: परमममृतं निर्मितवत ।
तव ब्रह्मन्किं वागपि सुरगुरोर्विस्मयपदम् ।।
मम त्वेतां वाणीं गुणकथनपुण्येन भवत: ।
पुनामीत्यर्थेऽस्मिन् पुरमथन बुद्धिर्व्यवसिता ।।३।।
तवैश्वर्य यत्तज्जगदुदयरक्षाप्रलयकृत् ।
त्रयीवस्तु व्यस्तं त्रिसृषु गुणभिन्नासु तनुषु ।
अभव्यानामस्मिन वरद रमणीयामरमणीं ।
विहन्तुं व्याक्रोशीं विदधत इहैके जडधिय: ।।४।।
किमीह: किं काय: स खलु किमुपायस्त्रिभुवनं ।
किमाधारो धाता सृजति किमुपादान इति च ।
अतर्क्यैश्वर्ये त्वय्यनवसरदु:स्थो हतधिय: ।
कुतर्कोऽयं कांश्चिन्मुखरयति मोहाय जगत: ।।५।।

अजन्मानो लोका: किंमवयववन्तोऽपि जगतां ।
अधिष्ठातारं किं भवविधिरनादृत्य भवति ।
अनीशो वा कुर्याद्भुवनजनने क: परिकरो ।
यतो मंदास्त्वां प्रत्यमरवर संशेरत इमे ।।६।।
त्रयी सांख्यं योग: पशुपतिमतं वैष्णवमिति ।
प्रभिन्ने प्रस्थाने परमिदमद: पथ्यमिति च ।
रुचीनां वैचित्र्यादृजु-कुटिल-नानापथजुषां ।
नृणामेको गम्यस्त्वमसि पयसामर्णव इव ।।७।।
महोक्ष:खट्वांगं परशुरजिनं भस्म फणिन: ।
कपालं चेतीयत्तव वरद तंत्रोपकरणम् ।
सुरास्तां तामृध्दिं दधति तु भवद्भ्रूप्रणिहितां ।
न हि स्वात्मारामं विषयमृगतृष्णा भ्रमयति ।।८।।
ध्रुवं कश्चित सर्वं सकलमपरस्त्वध्रुवमिदं ।
परो ध्रौव्याध्रौव्ये जगति गदति व्यस्तविषये ।
समस्तेऽप्येतस्मिन्पुरमथन तैर्विस्मित इव ।
स्तुवन्जिह्नेमि त्वां न खलु ननु धृष्टा मुखरता ।।९।।
तवैश्वर्यं यत्नाद्यदुपरि विरिञ्चोर्हरिरध ।
परिच्छेत्तुं यतौअनलमनल स्कंधवपुष: ।
ततो भक्तिश्रध्दा भरगुरुगृणद्भ्यां गिरिश यत् ।
स्वयं तस्थे ताभ्यां तव किमनुवृत्तिर्न फलति ।।१०।।
अयत्नादापाद्य त्रिभुवनम वैरव्यतिकरं ।
दशास्यो यब्दाहूनभृत रणकण्डूपरवशान् ।
शिर: पद्मश्रेणी-रचितचरणाम्भोरुबले: ।
स्थिरायास्त्वद्भक्ते स्त्रिपुरहर विस्फुर्जि तमिदम् ।।११।।
अमुष्य त्वत्सेवा-समधिगतसारं भुजवनं ।
बलात् कैलासेऽपि त्वदधिवसतौ विक्रमयत: ।
अलभ्या पातालेऽप्यलसचलितांगुष्ठशिरसि ।
प्रतिष्ठा त्वय्यासीद ध्रुवमुपचितो मुह्यति खल: ।।१२।।

यदृद्धिं सुत्राम्णो वरद परमोच्चैरपि सतीं।
अधश्चक्रे बाण: परिजनविधेयस्त्रिभुवन: ।
न तच्चित्रं तस्मिन्वरिवसितरि त्वच्चरणयो: ।
र्नकस्याप्युन्नत्यै भवति शिरसस्त्वय्यवनति: ।।१३।।
अकांडब्रह्मांड क्षय चकितदेवासुरकृपा ।
विधेयस्यासीद्यस्त्रिनयन विषं संहृतवत:।
स कल्माष: कण्ठे तव न कुरुते न श्रियमहो ।
विकारोऽपि श्लाघ्यो भुवनभयभङ्गव्यसनिन:।।१४।।
असिद्धार्था नैव क्वचिदपि सदेवासुरनरे ।
निवर्तन्ते नित्यं जगति जियिनो यस्य विशिखा: ।
स पश्यन्नीश त्वमितरसुरसाधारणमभूत् ।
स्मर: स्मर्तव्यात्मा न हि वशिषु पथ्य: परिभव: ।।१५।।
मही पादाघाताद् व्रजति सहसा संशयपदं ।
पदं विष्णोर्भ्राम्यत् भुजपरिघरुग्णग्रहगणम् ।
मुहुर्द्यौर्दौस्थ्यं यात्यानिभृतजटाताडिततटा ।
जगद्रक्षायै त्वं नटसि ननु वामैव विभुता ।।१६।।
वियद्व्यापी तारागणगुणितफेनोद्गमरुचि: ।
प्रवाहो वारां य: पृषतलघुदृष्ट: शिरसि ते ।
जगद्द्वीपाकारं जलधिवलयं तेन कृतमि
त्यनेनैवोन्नेयं धृतमहिमदिव्यं तव वपु: ।।१७।।
रथ: क्षोणी यंता शतधृतिरगेंद्रो धनुरथो ।
रथांगे चंद्रार्कौरथचरणपाणि:शर इति ।
दिधक्षोस्ते कोऽयं त्रिपुरतृण माडंबर विधि ।
विंधेयै: क्रीडंत्यो न खलु परतंत्रा: प्रभुधिय: ।।१८।।

हरिस्ते साहस्त्रं कमलबलिमाधाय पदयो: ।
यदेकोने तस्मिन् निजमुदहरन्नेत्रकमलम् ।
गतो भक्त्युद्रेक: परिणतिमसौ चक्रवपुषा ।
त्रयाणां रक्षायै त्रिपुरहर जागर्ति जगताम् ।।१९।।
क्रतौ सुप्ते जाग्रत्त्वमसि फलयोगे क्रतुमतां ।
क्व कर्म प्रध्वस्तं फलति पुरुषाराधनमृते ।
अतस्त्वां संप्रेक्ष्य क्रतुपु फलदानप्रतिभुवं ।
श्रुतौ श्रध्दां बद्ध्वा कृतपरिकर: कर्मसु जन: ।।२०।।
क्रियादक्षो दक्ष: क्रतुपतिरधीशस्तुनुभृता ।
ऋषीणामार्त्विज्यं शरणद सदस्या: सुरगणा: ।
क्रतुभ्रेषस्त्वत्त: क्रतुफलविधानव्यसनिनो
ध्रुवं कर्तु: श्रध्दाविधुर मभिचाराय हि मखा: ।।२१।।
प्रजानाथं नाथ प्रसभमभिकं स्वां दुहितरं ।
गतं रोहिद्भूतां रिरमयिषुमृष्यस्य वपुषा ।
धनुष्पाणेर्यातं दिवमपि सपत्राकृतममुं ।
त्रसंतं तेऽद्यापि त्यजति न मृगव्याधरभस: ।।२२।।
स्वलावण्याशंसा धृतधनुषमह्नाय तृणवत ।
पुर: प्लुष्टं दृष्ट्वा पुरमथन पुष्पायुधमपि ।
यदि स्त्रैणं देवी यमनिरत देहार्धघटनात्।
अवैति त्वामद्धा बत वरद मुग्धा युवतय: ।। २३।।
श्मशानेष्वाक्रीडा स्मरहर पिशाचा: सहचरा।
चिताभस्मालेप: स्त्रगपि नृकरोटीपरिकर: ।
अमंगल्यं शीलं तव भवतु नामैवमखिलं ।
तथापि स्मर्तृणां वरद परमं मंगलमसि ।।२४।।

मनः प्रत्यक्चित्ते सविधमवधायात्तमरुतः ।
प्रहृष्यद्रोमाणः प्रमदसलिलोत्सङ्गितदृशः ।
यदालोक्याह्लादं ह्रद इव निमज्जामृतमये ।
दधत्यंतस्तत्त्वं किमपि यमिनस्तात्किल भवान्।।२५।।
त्वमर्कस्त्वं सोमस्त्वमसि पवनस्त्वं हुतवह ।
स्त्वमापस्त्वं व्योम त्वमु धरणिरात्मा त्वमिति च ।
परिच्छिन्नामेवं त्वयि परिणता बिभ्रतु गिरं ।
न विद्मस्तत्तत्त्वं वयमिह तु यत्त्वं न भवसि ।।२६।।
त्रयीं तिस्रो वृत्तीस्त्रि-भुवनमथो त्रीनपि सुरान।
अकराद्यैर्वर्णैस्त्रिभरभिदधत्तीर्णविकृति ।
तुरीयं ते धाम ध्वनिभिरवरुंधानमणुभिः ।
समस्तं व्यस्तं त्वां शरणद गृणात्योमिति पदम् ।।२७।।
भव:शर्वोरुद्रः पशुपतिरथोग्रः सहमहांन ।
तथा भीमेशानवितियदभिधा नाष्टकमिदम् ।
अमुष्मिन्प्रत्येकं प्रविचरति देव श्रुतिरपि ।
प्रियायास्मै धाम्ने प्रविहितनमस्योऽस्मि भवते ।।२८।।
नमोनेदिष्ठाय प्रियदव दविष्ठाय च नमो नमः ।
नमः क्षोदिष्ठाय स्मरहर महिष्ठाय च नमः ।
नमो वर्पिष्ठाय त्रिनयन यविष्ठाय च नमो ।
नम : सर्वस्मै ते तिददमिति शर्वाय च नमः ।।२९।।
बहुलरजसे विश्वोत्पत्तौ भवाय नमो नमः ।
प्रबलतमसे तत्संहारे हराय नमो नमः ।
जनसुखकृते सव्वोद्रिक्तौ मृडाय नमो नमः ।
प्रमहसि पदे निस्त्रैगुण्ये शिवाय नमो नमः ।।३०।।

कृशपरिणति चेतःक्लेशवश्यं क्व चेदं ।
क्व च तव गुणसीमोल्लंघिनी शश्वदृद्धिः ।
इति चकित मंमदिकृत्य मां भक्तिराधाद्वरद ।
चरणयोस्ते वाक्युष्पोपहारम् ।।३१।।
असितगिरिसमं स्यात्कज्जलं सिंधुपात्रे ।
सुरतरुवरशाखा लेखनी पत्रमुर्वी ।
लिखति यदि गृहीत्वा शारदा सर्वकालं ।
तदपि तव गुणानामीश पारं न याति ।।३२।।
असुरसुर मुनींद्रैरर्चितस्येंदुमौले:
ग्रंथित गुणमहिम्नो निर्गुणस्येश्वरस्य ।
सकलगणवरिष्ठः पुष्पदंताभिधानो ।
रुचिरमलघुवृत्तैः स्तोत्रमेतच्चकार ।।३३।।
अहरहर नवद्यं धुर्जटेः स्तोत्रमेतत् ।
त्पठति परमभक्त्या शुद्धचित्तः पुमान् यः ।
स भवति शिवलोके रुद्रतुल्यस्तथाऽत्र ।
प्रचुरतरधनायुः पुत्रवान्कीतिमांश्च ।।३४।।
महेशान्नापरो देवो महिम्नो नापरा स्तुति : ।
अधोरान्नापरो मंत्रो नास्ति तत्त्वं गुरोः परम् ।।३५।।
दीक्षादानं तपस्तीर्थ ज्ञानं यागादिकाः क्रियाः ।
महिम्नस्तव पाठस्य कलां नार्हंति षोडाशीम् ।।३६।।
कुसुमदशननामा सर्वगंधर्वराजः ।
शशिधरवर मौलेर्देवदेवस्य दासः ।
स गुरुनिजमहिम्नो भ्रष्ट एवास्य रोषात् ।
स्तवनमिदमकार्षीत् दिव्यदिव्यं महिम्नः ।।३७।।

सुरवरमुनिपुज्यं स्वर्गमोक्षैकहेतुं ।
पठति यदि मनुष्य प्रांजलिर्नान्यचेता: ।
व्रजति शिवसपीमं किंनरै स्तुयमान: ।
स्तवनमिदममोघं पुष्पदंतप्रणीतम् ।।३८।।
आसमाप्तमिदं स्तोत्रं पुण्यं गन्धवर्लभाषितम् ।
अनौपम्यं मनोहारि शिवमीश्वर वर्णनम् ।।३९।।
इत्येष वाङ्मयी पुजा श्रीमच्छङ्करपादयो: ।
अर्पिता तेन देवेश: प्रीयतां मे सदाशिव : ।।४०।।
तव तत्त्वं जानामि कीदृशोऽसि महेश्वर ।
यादृशोऽसि महादेव तादृशाय नमो नम: ।।४१।।
एककालं द्विकालं वा त्रिकालं य: पठेन्नर: ।
सर्वपापविनिर्मुक्त: शिवलोके महियते ।।४२।।
श्री पुष्पदंतमुखपंकजनिर्गतेन
स्तोत्रेण किल्विषहरेण हरप्रियेण ।
कंठस्थितेन पठितेन समाहितेन ।
सुप्रीणितो भवति भूतपतिर्महेश: ।।४३।।
इति श्रीपुष्पदंतविरचितं शिवमहिम्न: स्तोत्रं संपुर्णम् ।

द्वादश ज्योर्तिलिंग स्तोत्र

सौराष्ट्रे सोमनाथं च श्री शैले मल्लिकार्जुनम् । उज्जयिन्यां महाकाल ॐकारं ममलेश्वरम्।।
परल्यां वैद्यनाथं च डाकिन्या भीमशंकरम् । सेतुबन्धे तु रामेशं नागेशं दारुकावने ।।
वाराणस्यां तु विश्वेशं, त्र्यंबकं गौतमीतटे । हिमलये तु केदारं, घृष्णेशं च शिवालये।।
ईशान्येश्वर मिरगांव स्थिते,
एतानि ज्योतिर्लिङ्गानि सायं प्रात: पठेन्नर: । सप्तजन्मकृतं पापं स्मरणेन विनश्यति ।।

श्री पार्वती स्तुती

शक्ति स्वरुपे सर्वेषां सर्वाधारे गुणाश्रये ।
सदा शंकर युक्तेच पती देहि नमोस्तुते ।।१।।
सृष्टि स्थित्यंत रुपेन सृष्टी स्थित्यंत रुपिणि ।
सृष्टि स्थित्यन्त बीजानां बीज रुपे नमोस्तुते ।।२।।
हे गौरी पतिमर्मज्ञे मे पतिव्रता परायणे ।
पतिव्रतेपतिरते पति देहि नमोस्तुते ।।३।।
सर्व मंगल मांगल्ये सर्व मंगल संयुते ।
सर्व मंगल बीजेच नमस्ते सर्व मंगल्ये ।।४।।
सर्व प्रीय सर्व बीजे सर्वसुभ विनाशनी ।
सर्वेश सर्व जनके नमस्ते शंकर प्रिये ।।५।।
परमात्म स्वरुपेच नित्यरुपे सनातनी ।
साकारे च निराकारेसर्व रुपे नमोऽस्तुते ।।६।।
क्षुद्‌तृष्णेच्छा दया श्रद्धा निद्रातन्द्रा स्मृति: क्षमा ।
एतास्तवकला: सर्वा नारायणी नमोऽस्तुते ।।७।।
लज्जा मेधा तुष्टी पुष्टी शांती संपत्ती वृध्द्‌या: ।
एतास्तव कला: सर्वा: सर्वरुपये नमोऽस्तुते ।।८।।
दृष्ट दृष्ट स्वरुपेच तर्योबीज फलप्रदे ।
सर्वा निर्वचनीयच महामाये नमोऽस्तुते ।।९।।
शिवे शंकर सौभाग्य युक्ते सौभाग्य दामिनी ।
हरि कांताच सौभाग्य देही देवी नमोऽस्तुते ।।१०।।
स्तोणिनेन या: स्तुवा समाप्ती दिवसे शिवम ।
नमन्ति परमा भक्त्या ता लभन्ति हरी पतीम् ।।११।।
इह कांतं सखं भुक्त्या पतिं प्राप्य परापरंम ।
दिव्य स्यंदन मारुह्ययान्त्यन्ते कृष्ण संनिधिमे ।।१२।।
इति श्री ब्रह्म वैवर्ते जानकी कृत पार्वती स्तोत्रम् संपूर्णम् ।।

श्री गणपती स्तोत्र

श्री गणेशाय नमः । नारद उवाच ।।

प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपुत्रं विनायकम् ।

भक्तावासं स्मरेन्नित्यं आयुःकामार्थ सिद्धये ।।१।।

प्रथमं वक्रतुंड च एकदंतं द्वितीयकम् ।

तृतीयं कृष्णपिंगाक्षं गजवक्त्रं चतुर्थकम् ।।२।।

लंबोदरं पंचमं च षष्ठं विकटमेव च ।

सप्तमं विघ्नराजेद्रं धूम्रवर्णं तथाष्टकम् ।।३।।

नवमं भालचंद्रं च दशमं तु विनायकम् ।

एकादशं गणपतिं द्वादशं तु गजाननम् ।।४।।

द्वादशैतानि नामानि त्रिसंध्यं यः पठेन्नरः ।

न च विघ्न भयं तस्य सर्वसिध्दिकरं प्रभो ।।५।।

विद्यार्थी लभते विद्यां धनार्थी लभते धनम् ।

पुत्रार्थी लभते पुत्रान् मोक्षार्थी लभते गतिम् ।।६।।

जपेत् गणपति स्तोत्रं षड्भिर्मासैः फलं लभेत् ।

सवत्सरेण सिध्दिं च लभते नात्र संशय : ।।७।।

अष्टभ्यो ब्राह्मणेभ्यश्च लिखित्वा यः समर्पयेत् ।

तस्य विद्या भवेत्सर्वा गणेशस्य प्रसादतः ।।८।।

इति श्रीनारदपुराणे संकटनाशनं श्रीगणेशस्तोत्रं संपुर्णम् ।।

***

श्रीरामरक्षा स्तोत्र

श्री गणेशाय नमः ।। ॐ अस्य श्रीरामरक्षास्तोत्रमंत्रस्य । बुधकौशिक ऋषिः । श्रीसीतारामचन्द्रो देवता । अनुष्टुप् छंदः । सीता शक्तिः श्रीमद्धनुमान कीलकम् । श्रीरामचन्द्रप्रीत्यर्थे रामरक्षास्तोत्रजपे विनियोगः ।।

अथ ध्यानम् ।

ध्यायेदाजानुबाहूं धृतशरधनुषं बध्दपद्मासनस्थं ।

पीतं वासो वसानं नवकमलदल स्पर्धिनेत्रं प्रसन्नम् ।।

वामाङ्कारुढसीतामुखकमलमिलल्लोचनं नीरदाभं ।

नानाऽलंकारदीप्तं दधतमुरुजटामण्डनं रामचंन्द्रम् ।।१।।

इति ध्यानम् ।

चरितं रघुनाथस्य शतकोटिप्रविस्तरम् ।

एकैकमक्षरं पुंसां महापातकनाशनम् ।।१।।

ध्यात्वानीलोत्पलश्यामं रामं राजीवलोचनम् ।

जानकीलक्ष्मणोपेतं जटामुकुट मण्डितम् ।।२।।

सासितूणधनुर्बाणपाणिं नक्तंचरान्तकम् ।

स्वलीलया जगत्त्रातुमाविर्भुतमजं विभुम् ।।३।।

रामरक्षां पठेत्प्राज्ञः पापघ्नीं सर्वकामदाम ।

शिरो मे राघवः पातु, भालं दशरथात्मजः ।।४।।

कौसल्येयो दृशौ पातु, विश्वमित्रप्रियः श्रुती ।

घ्राणं पातु मखत्राता मुखं सौमित्रिवत्सलः ।।५।।

जिव्हां विद्यानिधिः पातु, कण्ठं भरतवन्दितः ।

स्कन्धौ दिव्यायुधः पातु, भुजौ भग्नेशकार्मुकः ।।६।।

करौ सीतापतिः पातु, हृदयं जामदग्न्यजित् ।

मध्यं पातु खरध्वंसी, नाभिं जाम्बवदाश्रयः ।।७।।

सुग्रीवेश: कटी पातु, सक्थिनी हनुमत्प्रभु: ।
ऊरू रघुत्तम: पातु, रक्ष: कुलविनाशकृत् ।।८।।
जानुनी सेतुकृत्पातु जङ्घे दशमुखान्तक: ।
पदौ बिभीषणश्रीद: पातु, रामोऽखिलं वपु: ।।९।।
एतां रामबलोपेतां रक्षां य: सुकृती पठेत् ।
स चिरायु: सुखी पुत्री विजयी विनयी भवेत् ।।१०।।
पातालभूत लव्योम चारिणश्छद्मचारिण: ।
न दृष्टुमपि शक्तास्ते रक्षितं रामनामभि: ।।११।।
रामेति रामभद्रेति रामचन्द्रेति वा स्मरन् ।
नरो न लिप्यते पापैर भुक्ति मुक्ति च विन्दति ।।१२।।
जगज्जैत्रेकमन्त्रेण रामनाम्नाऽभिरक्षितम् ।
य: कण्ठे धारयेत्तस्य करस्था: सर्वसिध्दय: ।।१३।।
वज्रपत्र्जरनामेंद यो रामकवचं स्मरेत् ।
अव्याहताज्ञ: सर्वत्र लभते जयमङ्गलम् ।।१४।।
आदिष्टवान्यथा स्वप्ने रामरक्षामिमांहर: ।
तथा लिखितवान्प्रात: प्रबुद्धो बुधकौशिक: ।।१५।।
आराम: कल्पवृक्षाणां विराम: सकलापदाम् ।
अभिरामस्त्रिलोकानां राम: श्रीमान् स न: प्रभु: ।।१६।।
तरुणौ रुपसंपनौ सुकुमारौ महाबलौ ।
पुण्डरीकविशालाक्षौ चीरकृष्णाजिनाम्बरौ ।।१७।।
फलमूलाशिनौ दान्तौ तापसौ ब्रह्मचारिणौ ।
पुत्रौ दशरथस्यैतो भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ।।१८।।
शरण्यौ सर्वसत्त्वानां श्रेष्ठौ सर्वधनुष्मताम् ।
रक्ष:कुलनिहन्तारौ त्रायेतां नो रघुत्तमौ ।।१९।।

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव ता.सिन्नर.

आत्तसज्यधनुषाविषुस्पृशावक्षयाशुगनिषंड्रसड्रिगनौ ।
रक्षणाय मम रामलक्ष्मणावग्रत: पथि सदैव गच्छताम् ।।२०।।
संनद्ध कवची खड्गी चापबाणधरो युवा ।
गच्छन्मनोरथोऽस्माकं राम: पातु सलक्ष्मण: ।।२१।।
रामो दाशरथि: शूरो लक्ष्मणानुचरो बली ।
काकुत्स्थ: पुरुष: पुर्ण: कौसल्येयो रघुत्तम: ।।२२।।
वेदान्तवेद्यो यज्ञेश: पुराण पुरुषोत्तम: ।
जानकीवल्लभ: श्रीमानप्रमेयपराक्रम: ।।२३।।
इत्येतानि जपन् नित्यं मद्भक्त: श्रद्धायाऽन्वित: ।
अश्वमेधाधिकं पुण्यं संप्राप्नोति न संशय: ।।२४।।
राम दूर्वादलश्यांम पद्माक्षं पीतवाससम् ।
स्तुवन्ति नामाभिर्दिव्यैरन ते संसारिणो नर: ।।२५।।
राम लक्ष्मणपुर्वजं रघुवरं सीतापतिं सुंदरम् ।
काकुत्स्थं करुणार्णवं गुणनिधिं विप्रिप्रियं धार्मिकम् ।।२६।।
राजेन्द्र सत्यसंधं दशरथतनयं श्यामलं शान्तमूर्तिं ।
वन्दे लोकाभिरामं रघुकुलतिलकं राघवं रावणारिम् ।।२७।।
रामाय रामभद्राय रामचन्द्राय वेधसे ।
रघुनाथाय नाथाय सीताय: पतये नम: ।।२८।।
श्रीराम राम रघुनन्दन राम राम । श्रीराम राम भरताग्रज राम राम ।
श्रीराम राम रणकर्कश राम राम । श्रीराम राम शरणं भव राम राम ।।२९।।
श्रीरामचन्द्रचरणौ मनसा स्मरामि । श्रीरामचन्द्रचरणौ वचसा गृणमि ।
श्रीरामचन्द्रचरणौ शिरसा नमामि । श्रीरामचन्द्रचरणौ शरणं प्रपद्दे ।।३०।।
माता रामो मत्पिता रामचन्द्र: । स्वामी रामो मत्सखा रामचन्द्र: ।
सर्वस्वं मे रामचन्द्रो दयालुर्नान्यं जाने नैव जाने न जाने ।।३१।।

दक्षिणे लक्ष्मणो यस्य वामे तू जनकात्मजा ।
पुरतो मारुतिर्यस्य तं वन्दे रघुनन्दनम् ।।३२।।
लोकाभिरामं रणरंगधीरं । राजीवनेत्रं रघुवंशनाथम् ।
कारुण्यरुपं करुणाकरं तं । श्रीरामचन्द्रं शरणं प्रपद्दे ।।३३।।
मनोजवं मारुततुल्यवेगं । जिनेन्द्रियं बुद्धिमतां वरिष्ठम् ।
वातात्मजं वानरयूथमुख्यं । श्रीरामदूतं शरणं प्रपद्दे ।।३४।।
कूजन्तं रामरामेति मधुरं मधुराक्षरम् ।
आरुह्य कविताशाखां वन्दे वाल्मीकिकोकिलम् ।।३५।।
आपदामपहर्तारं दातार सर्वसंपदाम् ।
लोकाभिरामं श्रीरामं भूयो भूयो नमाम्यहम् ।।३६।।
भर्जनं भवबीजानामर्जनं सुखसंपादाम् ।
तर्जनं यमदूतानां रामरामेति गर्जनम् ।।३७।।
रामो राजमणि: सदा विजयते रामं रमेशं भजे ।
रामेणाभिहता निशाचरचमू रामाय तस्मै नम:
रामान्नास्ति पारायणं परतरं रामस्य दासोऽस्म्यहं ।
रामे चित्तलय: सदा भवतु मे भो राम मामुद्धर ।।३७।।
राम रामेति रामेति रमे राम मनोरमे ।
सहस्त्रनाम तत्तुल्यं रामनाम वरानने ।।३९।।
इति श्री बुधकौशिकविरचितं श्रीरामरक्षास्तोत्रं संपुर्णम् ।।
।। श्री सीतारामचंद्रार्पणमस्तु ।।

***

श्री हनुमान चालीसा

दोहा

श्रीगुरु चरण सरोज रज निज मनु मुकुरू सुधारि ।
बनरउँ रघुबर बिमल जसु जो दायकु फल चारि ।।
बुध्दिहीन तनु जानके, सुमिराँ पवन-कुमार ।
बल बुधि बिद्या देहु मोहिं, हरहु कलेस बिकार ।।

चौपाई

जय हनुमान ज्ञान गुन सागर । जय कपीस तिहुँ लोक उजागर ।।
राम दूत अतुलित बल धामा । अंजनि-पुत्र पवनसुत नामा ।।
महाबीर बिक्रम बजरंगी । कुमति निवार सुमति के संगी ।।
कंचन बरन बिराज सुबेसा । कानन कुंडल कुंचित कैसा ।।
हाथ बज्र औ ध्वजा बिराजै । काँधे मूँज जनेऊ साजै ।
संकर सुवन केसरीनंदन । तेज प्रताप महा जग बंदन ।।
बिद्यावान गुनी अति चातुर । राम काज करिबे को आतुर ।।
प्रभु चरित्र सुनिबे को रसिया । राम लषन सीता मन बसिया ।।
सुक्ष्म रुप धरि सियहिं दिखावा । बिकट रुप धरि लंक जरावा ।।
भीम रुप धरि असुर सँहारे । रामचंद्र के काज सवाँरे ।।
लाय सजीवन लखन जियाये । श्रीरघुबीर हरषि उर लाये ।।
रघुपति कीन्ही बहुत बडाईं । तुम मम प्रिय भरतहि सम भाई ।।
सहस बदन तुम्हरो जस गावैं । अस कहि श्रीपति कंठ लगावैं ।।
समकादिक ब्रह्मादि मुनीसा । नारद सारद सहित अहीसा ।।
जम कुबेर दिगपाल जहॉ ते । कब कोबिद कहि सके कहॉ ते ।।
तुम उपकार सुग्रीवहिं कीन्हा । राम मिलाय राज पद दीन्हा ।।
तुम्हरो मंत्र बिभीषन माना । लंकेश्वर भए सब जग जाना ।।

जुन सहस्त्र जोजन पर भानू । लील्यो ताहि मधुर फल जानू ।।
प्रभु मुद्रिका मेलि मुख माहीं ।जलाधि लाँघि गये अचरज नाही ।।
दुर्गम काज जगत के जेत । सुगम अनुग्रह तुम्हरे तेते ।।
राम दुआरे तुम रखवारे । होत न आज्ञा बिनु पैसारे ।।
सब सुख लहै तुम्हारी सरना । तुम रच्छक काहू को डर ना ।।
आपन तेज सम्हारे आपै । तीनों लोक हाँक तें काँपै ।।
भुत पिसाच निकट नहिं आवै । महाबीर जब नाम सुनावैं ।।
नासै रोग हरै सब पीरा । जपत निरंतर हनुमत बीरा ।।
संकट ते हनुमान छुडावै । मन क्रम बचन ध्यान जो लावै ।।
सब पर राम तपस्वी राजा । तिन के काज सकल तुम साजा ।।
और मनोरथ जो कोई लावै । सोइ अभित जीवन फल पावै ।।
चारों जुग परताप तुम्हारा । है परसिद्ध जगत उजियारा ।।
साधु संत ते तुम रखवारे । असुर निकंदन राम दुलारे ।।
अष्ट सिद्धी नौ निधि के दाता । अस बर दीन जानकी माता ।।
राम रसायन तुम्हरे पासा । सदा रहो रघुपति के दासा ।।
तुम्हरे भजन राम को पावै । जनम जनम के दुख विसरावै ।।
अंत काल रघुबर पुर जाई । जहाँ जन्म हरि भक्त कहाई ।।
और देवता चित्त न धरई । हनुमत सेइ सर्ब सुख करई ।।
संकट कटै मिटै सब पीरा । जो सुमिरै हनुमत बलबीरा ।।
जै जै जै हनुमान गोसाई । कृपा करहु गुरु देव की नाई ।।
जो सत बार पाठ कर कोई । छुटहि बंदि महा सुख होई ।।
जो यह पढै हनुमान चलीसा । होय सिद्धि साखी गौरीसा ।।
तुलसीदास सदा हरि चेरा । कीजै नाथ हृदय महँ डेरा ।।
पवनतनय संकट हरन, मंगल मुरति रूप । राम लखन सीता सहीत,
हृदय बसहु सुर भुप ।।

नव ग्रह स्तोत्र

जपाकुसुमसंकाशं काश्यपेयं महद्युतिम् ।
तमोऽरिं सर्वपापघ्नं प्रणतोऽस्मि दिवाकरम् ।।१।।
दधिशंखतुषाराभं क्षीरोदार्णवसंभवम् ।
नमामि शशिनं सोमं शम्भोर्मुकुटभूषणम् ।।२।।
धरणीगर्भसंभूतं विद्युतकान्तिसमप्रभम् ।
कुमारं शक्तिहस्तं च मंगलं प्रणमाम्यहम् ।।३।।
प्रियंगकलिकाश्यामं रुपेणाप्रतिमं बुधम् ।
सौम्यं सोम्य गुणोपेतं तं बुंध प्रणमाम्यहम् ।।४।।
देवानां च ऋषीणां च गुरुं कांचनसन्निभम् ।
बुध्दिभूतं त्रिलोकेशं तं नमामि बृहस्पितिम् ।।५।।
हिमकुन्दमृणालाभं दैत्यानां परमं गुरुम् ।
सर्वशास्त्रप्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम् ।।६।।
नीलांजनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम् ।
छायामार्तण्डसंभुतं तं नमामि शनैश्चरम् ।।७।।
अर्धकायं महाविर्यं चंद्रादित्यविमर्दनम् ।
सिंहितागर्भसंभूतं तं राहुं प्रणमाम्यहम् ।।८।।
पलाशपुष्पसंकाशं तारकाग्रहमस्तकम् ।
रौद्रं रौद्रात्मकं घोरं तं केतूं प्रणमाम्यहम् ।।९।।
इति व्यासमुखोद्गीता यः पठेत्सुसमाहितः ।
दिवा वा यदि वा रात्रौ विघ्नशांतिर्भविष्यति ।।१०।।
नरनारीनृपाणां च भवेतदुःस्वप्ननाशनम् ।
ऐश्वर्यमतुलं तेषामारोग्यं पुष्टिवर्धनम् ।।११।।
ग्रहनक्षत्रजाः पीडास्तस्कराग्निसमुद्भवाः ।
ताः सर्वाः प्रशमं यान्ति व्यासोब्रुते न संशयः ।।१२।।
इति श्री व्यासविरचितं नवग्रहस्तोत्रं संपुर्णम् ।।

शिवलिलामृत अध्याय वाचनाने मिळणारी फलश्रृती

अध्याय १ या अध्यायाचे नित्यवाचन केले, तर संचित पापे नाहीशी होऊ शकतात.

अध्याय २ सोमवारी सायंकाळी वाचन केले,तर आपल्या हातुन नकळत घडलेले पाप नाहीसे होते.

अध्याय ३ रात्रीच्या प्रथम प्रहरी अध्याय वाचला, तर भूतबाधा नाहीशी होऊ शकते.

अध्याय ४ सोमवारी मोठ्याने वाचन करावे.त्यामुळे दारीद्रय नष्ट होऊन शत्रुभय नष्ट होते.

अध्याय ५ याचे वाचन करुन प्रदोष व्रत करावे. संकटे नाश पावतात. गेलेले वैभव पुन्हा प्राप्त होते.

अध्याय ६ स्त्रियांनी हा अध्याय वाचला, तर सौभाग्य टिकते व सर्वजण दीर्घायुषी होतात.

अध्याय ७ दर सोमवारी या अध्यायाचे परम श्रद्धेने वाचन करावे. त्यामुळे आपला कपटी स्वभाव बदलण्यास उपयोग होईल. सद्‌गुरुची भेट घडु शकेल.

अध्याय ८ जीवनात यश प्राप्त होण्यास मदत होते.शिवकृपा प्राप्त होऊ शकते.

अध्याय ९ भस्म लावावे. ॐ नमः शिवाय चा रोज सायंकाळी १२१ वेळा जप करावा. त्यानंतर हा अध्याय वाचावा. यामुळे पुर्वजन्मीचे स्मरण होण्यास मदत होते. हातुन अनेक प्रकारची सत्कर्मे घडु लागतात.

अध्याय १० या अध्यायाचे नित्याने पठण केले, तर संतानाची प्राप्ती होऊ शकते. अनेक साधु-संतांची भेट होऊ शकते.

अध्याय ११ भस्म व रुद्राक्ष धारण करुन या अध्यायाचे वाचन करावे. याबरोबर कमीत- कमी ११ वेळा ॐ नमः शिवाय चा जप करावा.आपले दुर्भाग्य नष्ट होऊन वैभवाची प्राप्ती होईल.

अध्याय १२ या अध्यायाच्या पठणाने मनातील पापी वासना नाहीशा होतील. व्यसन, रोग, दारिद्र ही नष्ट होऊ शकेल.

अध्याय १३ या अध्यायाच्या पठणाने आपली आसुरी वृत्ती नाहीशी होऊन अंत:करणात शिव व विष्णु यांची भक्ती निर्माण होऊ शकेल.

अध्याय १४ या अध्यायाच्या वाचनाने घरामध्ये शांती प्रस्थापित होते. गृहस्थाश्रम धर्म उत्तम रीतीने पार पडेल. घरात आलेले सर्व अतिथी आनंदी बनतील.

अध्याय १५ आपली धर्मश्रध्दा वाढेल. वेदान्त-ज्ञान प्राप्त होईल. सद्‌गुरुंची भेट होईल.

* * *

श्री शिव स्तुती

कैलासराणा शिव चंद्रमौळी । फणींद्र माथां मुकुटीं झळाळी ।।
कारुण्यसिंधू भवदु:खहारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१।।
रवींदु दावानल पुर्ण भाळीं । स्वतेज नेत्रीं तिमिरौघ जाळी ।।
ब्रह्मांडधीशा मदनांतकारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२।।
जटाविभूती उटि चंदनाची । कपालमाला प्रीत गोमतीची ।।
पंचानना विश्वनिवांतकारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।३।।
वैराग्ययोगी शिव शूलपाणी । सदा समाधी निजबोधवाणी ।।
उमानिवासा त्रिपुरांतकारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।४।।
उदार मेरू पति शैलजेचा । श्री विश्वनाथ म्हणती सुरांचा ।।
दयानिधी जो गजचर्मधारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।५।।
ब्रह्मादि वंदि अमरादिनाथ । भुजंगमाला धरि सोमकांत ।।
गंगा शिरीं दोष महा विदारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।६।।
कर्पूरगौरी गिरिजा विराजे । हळाहळें कंठ निळाचि साजे ।।
दारिद्रयदु:खे स्मरणें निवारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।७।।
स्मशानक्रीडा करितां सुखावे । तो देवचूडामणि कोण आहे ।।
उदासमूर्ती जटाभस्मधारीं । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।८।।
भूतादिनाथ अरि अंतकाचा । तो स्वामी माझा ध्वज शांभवाचा ।।
राजा महेश बहुबाहुधारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।९।।
नंदी हराचा हर नंदिकेश । श्रीविश्वनाथ म्हणती सुरेश ।।
सदाशिव व्यापक तापहारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१०।।
भयानक भीम विक्राळ नग्न । लीलाविनोदें करिकामभग्न ।।
तोरुद्र विश्वंभर दक्षमारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।११।।
इच्छा हाराची जग हें विशाळ । पाळी रची तो करि ब्रह्मगोळ ।।
उमापती भैरव विघ्नहारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१२।।

भागीरथी तीर सदा पवित्र । जेथें असे तारक ब्रह्ममंत्र ।।
विश्वेश विश्वंभर त्रिनेत्रधारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१३।।
प्रयाग वेणी सकळा हराच्या । पादारविंदीं वाहाती हरीच्या ।।
मंदाकिनी मंगल मोक्षकारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१४।।
कीर्ती हराची स्तुती बोलवेना । कैवल्यदाता मनुजां कळेना ।।
एकाग्रनाथ विष अंगिकारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१५।।
सर्वांतरीं व्यापक जो नियंता । तो प्राणलिंगाजवळी महंता ।।
अंकी उमा ते गिरिरूपधारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१६।।
सदातपस्वी असे कामधेनू । सदासतेज शशि कोटिभानू ।।
गौरीपती जो सदा भस्मधारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१७।।
कर्पूरगौर स्मरल्याविसांवा । चिंता हरी जो भजकां सदैवा ।।
अंती स्वहीत सुचना विचारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१८।।
विरामकाळीं विकळ शरीर । उदास चित्तीं न धरीच धीर ।।
चिंतामणी चिंतनें चित्तहारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।१९।।
सुखावसानें सकळें सुखांचीं । दु:खावसानें टळती जगाचीं ।।
देहावसानीं धरणी थरारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२०।।
अनुहतशब्ध गगनीं न माय । त्याचेनि नादें भव शून्य होय ।।
कथा निजांगे करुणा कुमारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२१।।
शांति स्वलीला वदनीं विलासे । ब्रह्मांडगोळीं असुनी न दीसे ।।
भिल्ली भवानी शिव ब्रह्मचारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२२।।
पीतांबरे मंडित नाभि ज्याची । शोभा जडीत वरि किंकिणीची ।।
श्रीदेवदत्त दुरितांकारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२३।।
जिवाशिवांची जडली समाधी । विटला प्रपंची तुटली उपाधी ।।
शुद्धस्वरें गर्जति वेद चारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२४।।

निधानकुंभ भरला अभंग । पाहा निजांगे शिव ज्योतिलिंग ।।
गंभीर धीर सुरचक्रधारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२५।।
मंदार बिल्वें बकुलें सुवासी । माला पवित्र वाहा शंकरासी ।।
काशीपुरींभैरव विश्वतारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२६।।
जाईजुईचंपक पुष्पजाती । शोभे गळां मालतिमाळ हातीं ।।
प्रतापसुर्य शरचापधारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२७।।
अलक्ष्यमुद्रा श्रवणीं प्रकाशे । संपुर्ण शोभा वदनीं विकासे ।।
नेईं सुपंथें भवपैलतीरीं । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२८।।
नागेशनामा सकळां जिव्हाळा । मना जपें रे शिवमंत्रमाळा ।।
पंचाक्षरी ध्यान गुहाविहारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।२९।।
एकांतिं ये रे गुरुराजस्वामी । चैतन्यरुपीं शिव सौख्यनामीं ।।
शिणलों दयाळा बहुसाल भारी । तुजवीण शंभो मज कोण तारी ।।३०।।
शास्त्राभ्यास नको श्रुती पढुं नको तीर्थासि जाऊं नको ।
योगाभ्यास नको व्रतें मख नको तीव्रें तपें तीं नको
काळाचें भय मानसीं धरुं नको दुष्टांसि शंकूं नको ।
ज्याचीया स्मरणे पतीत तरती तो शंभु सोडूं नको ।।३१।।

***

श्री कालभैरवाष्टक स्तोत्र

ॐ देवराजसेव्यामानपावनांध्रि पंकजं । व्यालयज्ञ सूत्रमिन्दुशेखरं कृपाकरम् ।।
नारदादियोगी वृन्दवन्दितं दिगंबरम् । काशिकापुराधिनाथ कालभैरवं भजे ।।१।।
भानुकोटीभास्वरं भवाब्धितारकं परं । नीलकंठमिप्सितार्थदायकं त्रिलोचनम् ।।
कालकालमम्बुजाक्षमक्षशूलमक्षरं । काशिनापुराधिनाथ कालभैरवं भजे ।।२।।
शूलटंकपाशदण्डपाणिमादिकारणं । श्यामकायमादिदेवमक्षरं निरामय् ।।
भीमविक्रमं प्रभुं विचित्रताण्डवप्रियं । काशिकापुराधिनाथ कालभैरवं भजे ।।३।।
भुक्तिमुक्तिदायकं प्रशस्तचारुविग्रहं । भक्तवत्सलं स्थितं समस्तलोकविग्रहम् ।।
विनिक्वणन्मनोज्ञहेमाकिंकिणीलसत्कटिं । काशिकापुराधिनाय कालभैरवं भजे ।।४।।
धर्मसेतुपालकं अधर्ममार्गनाशकं । कर्मपाशमोचकं सुशर्मदायकं विभुम् ।।
स्वर्णवर्णशेषपाशशेभितांगमण्डलमं । काशिकापुराधिनाथ कालभैरवं भजे ।।५।।
रत्नपादुकाप्रभाभिरामपादयुग्मकं । नित्यमद्वितियमिष्टदैवतं निरंजम् ।।
मृत्युदर्पनाशनं करालदंष्ट्रमोक्षणं । काशिकापुराधिनाथ कालभैरवं भजे ।।६।।
अट्टहासभिन्नपद्मजाण्डकोशसंतर्ति । दृष्टपातनष्टपापजालमुग्रशासनम् ।।
अष्टसिद्धिदायकं कपालमालिकन्धरं । काशिकापुराधिनाथ कालभैरवं भजे ।।७।।
भूतसंघनायकं विशालकिर्तिदायकं । काशिकावासलोकपुण्यपापशोधकं विभुम् ।।
नीतिमार्गकोविदं पुरातनं जगत्पतिं । काशिकापुराधिनाथ कालभैरवं भजे ।।८।।
कालभैरवाष्टकं पठन्ति ये मनोहरं । ज्ञानमुक्तिसाधनं विचित्रपुण्यवर्धनं ।।
शोकमोहदैन्यलोभ कोपतापनाशनं । ते प्रयान्ति कालभैरवांध्रिसंन्निधिं ध्रुवम् ।।९।।
इति श्रीमत शंकराचार्यविरचितं कालभैरवाष्टकं संपुर्णम् ।।

१२ ज्योतिर्लिंग व त्यांचे धार्मिक माहत्म्ये -

भारतात शंकराची एकुण १२ महत्वाची मंदिरे आहेत. त्यांना आपण १२ (द्वादश) ज्योतिर्लिंग म्हणतो. धर्मशास्त्राने या ज्योतिर्लिंगांचा क्रम सांगितला आहे. त्या क्रमाने सर्व ज्योतिर्लिंगाची धार्मिक माहिती पुढील प्रमाणे –

१) श्री क्षेत्र सोमनाथ (गुजरात, वेरावळ) :-

सोमनाथ येथील हे शिव मंदिर एक महत्वपुर्ण मंदिर असुन १२ ज्योतिर्लिंगा पैकी १ महत्वाचे ज्योतिर्लिंग आहे. गुजरात राज्यातील सौराष्ट्र जिल्ह्यातील वेरावळ बंदर या ठिकाणी हे ज्योर्तिलिंग स्थापित असुन हे मंदिर चंद्र देवाने स्थापन केले आहे. याचा उल्लेख ऋगवेदामध्ये केला आहे. सर्व ज्योतिर्लिंगातुन सोमनाथ येथील ज्योतिर्लिंगाचे महत्वपुर्ण स्थान आहे. सोमनाथ मंदीर हे भारतातील सर्वात प्रसिध्द व धार्मिक स्थळ आहे. येथील मंदिराच्या प्रांगणात दररोज रात्री साडेसात ते साडे आठ या एक तासासाठी साऊंड एंड लाईट शो चालतो. या द्वारे सोमनाथ मंदिराच्या इतिहासाचे सचित्र वर्णन भाविकांसमोर सादर केले जाते. या ठिकाणीच श्रीकृष्णाने देहत्याग करुन आपला अवतार संपविला आहे. यामुळेच या क्षेत्रास अनन्य साधारण असे महत्व प्राप्त झालेले आहे.

श्री सोमनाथ हे ज्योतिर्लिंग गुजरात राज्यातील सौराष्ट जिल्ह्यातील वेरावळ बंदर येथे स्थापन केले असुन हे ठिकाण नाशिक शहरापासुन ८१६ कि.मी. अंतरावर आहे.

२) श्री क्षेत्र शैल्यं मल्लीकार्जुन (आंध्रप्रदेश, श्री शैल्यं):-

शिवपुराणात उल्लेख केल्याप्रमाणे हे स्थान पवित्र असल्याचे मानले जाते. देशातील १८ महाशक्ती स्थाना पैकी एक, वीरशैव सांप्रदायाच्या ५ प्रमुख मठांपैकी हे एक आहे. आर्य, द्रविड, शैव यांच्यात या पवित्र स्थानी एकता झाली. इ.स. १४०४ मध्ये विजयनगरच्या राजाने या मंदिराच्या मुख्य सभामंडपाची निर्मिती केली याच ठिकाणी श्रीकृष्ण, देवराय, हरिहर व ब्रह्मानंद्राय यांनी ३ गोपुरे बांधली.

<u>मंदिराची रचना –</u> कृष्णा नदिच्या दक्षिण किनारी नलामसाई जंगलात, २८०० फुट उंचीच्या पर्वतावर हे मंदिर आहे. या मंदिराची निर्मिती ८ व्या शतकात झाली. मंदिराची तटबंदी २५ फुट उंच आहे. या ठिकाणी मुळ शिवलिंगावर, छोटे–छोटे १००० शिवलिंग कोरले आहे. या खेरीज मल्लीकार्जुन, पार्वती, रावण, नंदी, कैलास पर्वत यांच्या चांदीच्या मुर्ती येथे आहे. प्रत्येक भिंतीवर शिल्पाकृती आहे.येथिल महाशिवरात्रीची यात्रा व रथउत्सव विशेष प्रसिध्द आहे.

हे जोतिर्लिंग नाशिक पासुन ९७० कि.मी.अंतरावर हैद्राबाद जवळ आहे.

३) श्री क्षेत्र महाकालेश्वर (मध्यप्रदेश, उज्जैन):-

अनेक प्राचीन धर्मग्रंथात व पुराणात या ज्योतिर्लिंगाचे सबंध आढळतात, देवलोकीच्या शिल्पकार विश्वकर्माने हे मंदिर बांधले आहे. इ.स. १२३५ मध्ये दिल्लीच्या बादशाहने या मंदिरावर हल्ला केला. यानंतर सुमारे ५०० वर्षांनी मराठ्यांनी या मंदिरावर कब्जा मिळवुन पुन्हा मंदिराची पुर्ण निर्मिती केली.

<u>मंदिराची रचना –</u> तलावाकाठी असलेल्या या मंदिराचे स्थान दक्षिणाभिमुख असुन शालीग्रामच्या शिवलिंगावर चांदीचे कवच चढवले आहे.

उत्सव – महाशिवरात्री, विजयादशमीस मोठा उत्सव भरतो, माघ कृष्ण षष्टी पासुन चतुर्दशीपर्यंत मोठा उत्सव साजरा होतो, प्रदोशानंतरच्या पुजा या ठिकाणी महत्वाच्या मानल्या जातात. पंचामृतपुजा, धान्यपूजा, पुष्पपुजा पाहण्यासाठी भाविकांची या ठिकाणी चांगलीच तारंबळ उडते.

श्री महाकालेश्वर हे पवित्र ठिकाण मध्यप्रदेश राज्यात असुन, नाशिक पासुन ४५५ कि.मी. अंतरावर आहे.

४) श्री क्षेत्र ओंकारेश्वर तथा ममलेश्वर (मध्यप्रदेश, ओंकारेश्वर) :-

श्री ओंकारेश्वर क्षेत्रात खुप पुर्वी आदिवासींची वस्ती होती. त्यांच्यात बळी देण्याची प्रथा होती. त्यामुळे भाविक या ठिकाणी क्वचित येत असत. दरीयाइ नावाच्या महान पुरुषाने ही प्रथा प्रथम बंद करण्याचा प्रयत्न केला. यानंतर या ठिकाणी उत्सव होऊ लागले. इ.स. ११९५ मध्ये राजा भारत सिहांने आदिवासींचा पराभव केला. या नंतर मात्र मराठ्यांच्या कारकिर्दीत या मंदिराची निर्मिती नव्याने झाली. काही कालावधी उलटल्यानंतर अहिल्याबाई होळकरांनी या मंदिराचा मोठ्या प्रमाणावर सुधारणा केली. त्यांच्या काळातच कोठीलीम्नार्चान प्रथा सुरु झाली. या ठिकाणी महाशिवरात्री, कार्तिक पौर्णिमेस उत्सव, श्रावण सोमवार पुजा अभिषेक केला जातो. हे पवित्र ठिकाण मध्यप्रदेश राज्यात येत असुन नाशिक पासुन ६३० कि.मी. अंतरावर आहे.

५) श्री क्षेत्र परळी वैजनाथ (महाराष्ट्र, परळी) :-

श्री परळी वैजनाथ क्षेत्र हे अति प्राचीन मानले जाते. इ.स. ११८६ चा एक शिलालेख मंदिरात आहे. १२ व्या शतकातच येथे घाट बांधले गेले. इ.स. १७०६ मध्ये अहिल्याबाई होळकरांनी मंदिराचा जिर्णोध्दार केला. त्या संबंधी संस्कृत शिलालेख या मंदिरात आजही उपलब्ध आहे. पुढे या मंदिराची धुरा पेशव्यांनी सांभाळली. ब्रह्मा, वेणु, सरस्वती, नद्यांच्या त्रिवेणी संगम या ठिकाणी बघावयास मिळतो.

<u>मंदिराची रचना –</u> परळी गावाच्या एका निवांत अशा ठिकाणी छोट्याश्या टेकडीवर हे मंदिर वसले असुन हेमाडपंथी शैलीतील मंदिर चीरेबंधी, ३ घाट, दगडी दीपमाळ, सभामंडप, ३ गर्भगृह व दोन नंदि समावेत वसलेले आहे. याच शिखरावर प्राणी देवदेवतांची शिल्पे, व बाहेरील बाजुस ११ छोटी शिवमंदिरे आहेत. या ठिकाणी महाशिवरात्री, दसरा, श्रावणात दर सोमवारी शिवपालखीची मिरवणुक काढली जाते. या ठिकाणी महादेवास बेल व विष्णुस तुळस वाहीली जाते.परळी वैद्यनाथ हे पवित्र ठिकाण महाराष्ट्र राज्यात असुन बीड जिल्ह्यात आहे. नाशिक पासुन हे अंतर ३६१ कि.मी. आहे.

६) श्री क्षेत्र भिमाशंकर (महाराष्ट्र, भिमाशंकर):-

स्कन्दपुराण व शिवपुराणात या क्षेत्राचा उल्लेख आला आहे. श्री भिमाशंकर हे पवित्र ठिकाण समुद्रसपाटीपासुन ३४५४ फुट उंचीवर असुन हेमाडपंथी शैलीतील हे मंदिर ७ व्या शतकात बांधले गेले आहे. इ.स. १२०० मध्ये विनायक सावरकरांनी या मंदिराचा जिर्णोध्दार केला असुन रघुनाथ पेशव्यांच्या काळात या ठिकाणी विहीरीचे काम झालेले आहे. औरंगजेबाचा पराभव करण्यासाठी या भागातील सावंत बंधुनी घनदाट जंगलाचा फायदा घेवुन औरंगजबाचा पराभव केला असल्याची माहीती इतिहासात आहे.

<u>मंदिराची रचना–</u> सह्याद्री पर्वतातील, देवराई जंगलातील दरीत हे मंदिर वसलेले असुन सुमारे १०० पायऱ्या उतरुन या मंदिरात खाली जावे लागते. या मंदिराच्या शैलीची रचना इंडो आर्यन शैलीतील आहे. त्यामुळेच मुख्य शिखरावर छोटे–छोटे शिखर जोडलेले आढळतात. येथे असणारा नंदि मंडप प्राचीन काळातील मानतात. या मंदिरात ११ सुंदर कमानी व नव्या रचनांचा मेळ सुंदररित्या घातला आहे. या ठिकाणी महाशिवरात्रीला भव्य यात्रा भरते, सोमवती अमावस्या, कार्तिक पौर्णिमेस उत्सव होतो. दर सोमवारी भाविकांची मांदियाळी या ठिकाणी मोठ्या प्रमाणावर होत असते.

श्री भिमाशंकर हे पवित्र ठिकाण नाशिक येथुन १९० कि.मी. अंतरावर आहे.

७) श्री क्षेत्र रामेश्वर (तामिळनाडु, रामेश्वर):-

स्कन्दपुराण व शिवपुराणात या पवित्र क्षेत्राचा उल्लेख आलेला आहे. रामेश्वरद्विपाचा आकार काहीसा श्री विष्णुच्या शंखासारखा असुन श्रीलंकेच्या राजाने या ठिकाणी मंदिर बांधले होते. श्री रामेश्वर मंदिराची निर्मिती १२ ते १६ व्या शतकात झाली आहे. इ.स. १८९७ मध्ये स्वामी विवेकानंद येथे दर्शनार्थ येऊन गेलेले आहे.

<u>मंदिराची रचना –</u> श्री क्षेत्र रामेश्वर हे बंगालचा उपसागर व हिंदी महासागर यांचे संगम स्थान असुन द्रविड स्थापत्य शैलीचे हे मंदिर मानले जात आहे आहे.

येथील मंडपाची निर्मिती इ.स. १७४० ते १७७० या कालावधीत झाली आहे. या मंदिर परिसरात २२ विहीरी असुन गर्भगृहात चांदीच्या चौथऱ्यावर सुंदर शिवलिंग आहे. विशेष म्हणजे या शिवलिंगावर केवळ गंगाजलाचाच अभिषेक केला जातो. या ठिकाणी महाशिवरात्रीस मुख्य उत्सव होतो. हत्तीवरुन श्री रामेश्वर पालखीची मिरवणुक काढतात. दिपोत्सव साजरा केला जातो. या ठिकाणी तामिळ भाविक मोठ्याप्रमाणावर यात्रेसाठी येत असतात. सदर यात्रा १५ दिवस चालते. हे पवित्र ठिकाण नाशिकपासुन १९५० कि.मी. अंतरावर तामिळनाडु राज्यात आहे.

८) श्री क्षेत्र औंढा नागनाथ (महाराष्ट्र, हिंगोली):-

पंडु पुत्र युधिष्ठीर या धर्मराजाने हे मंदिर बांधले आहे. महाराष्ट्रातील श्री संत नामदेव व त्यांचे गुरु श्री विसोबा खेचर यांनी प्रथम भेट या मंदिराला दिली. यानंतर अहिल्याबाई होळकरांनी या मंदिराचा जिर्णोध्दार केला आहे.

मंदिराची रचना – या मंदिरात २५ फुट उंचीची तटबंदी असुन चार दिशास चार दरवाजे आहेत. मंदिराचा खालचा भाग काळ्या पाषाणात व वरील अर्धा भाग विटांवर पांढऱ्या रंगातील असल्याने मंदिर खुलुन दिसते महाद्वारावर शिवलीला प्रसंग आहेत. यात नटराज मुर्ती, शंकर पार्वतीस काही तरी समजावून सांगत असल्याचे विलभोणीय दृश्य बघावयास मिळते. याठिकाणी महाशिवरात्रीस मोठा उत्सव होतो तसेच रथउत्सव साजरा होतो. रथाच्या ५ फेऱ्या या मंदिराभोवती केल्या जातात. असे म्हटले जाते की, काशीची गंगा येथे प्रकट होते व कुंडाचे पाणी स्वच्छ करुन टाकते. विजयादशमीच्या दिवशी नागनाथ महाराजांची पालखी निघते.

हे पवित्र ठिकाण नाशिक पासुन ४३५ कि.मी. अंतरावर आहे.

९)श्री क्षेत्र काशी विश्वेश्वर (उत्तरप्रदेश, वाराणसी):-

श्री क्षेत्र काशि हे सर्वात प्राचीन स्थान आहे. सप्तपुरांपैकी १ ते ५१ शक्तीपीठापैकी हे एक आहे. काशीवर मुस्लीम आक्रमणे अनेकदा झाली. इ.स. १०३३ मध्ये गजनीच्या महमदाने काशी लुटली होती. तुलसीदासानी रामचरित्र मानस ग्रंथरचना याच काशीत केली. संत एकनाथांनी एकनाथी भागवत व रुख्मिणी स्वयंवर या ग्रंथाचे लेखन याच पवित्र ठिकाणी केले.

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव ता.सिन्नर.

म्हणुनच काशीचे महत्व अनन्य साधारण असे आहे.

मंदिराची रचना – मुळ मंदिराचे क्षेत्रफळ ५०० चौरस फुट इतके मर्यादित असुन १०–१० फुट क्षेत्रफळाचे दोन गर्भगृह व दोन सभामंडप व याच ठिकाणी मोठे–मोठे वाडे, घरे असल्यामुळे मंदिर परिसर पुर्णत: झाकला गेला आहे. या ठिकाणी महाशिवरात्री व त्रिपुरी पौर्णिमेस उत्सव होतात.

श्री काशिविश्वेश्वर हे पवित्र ठिकाण उत्तरप्रदेश राज्यात वाराणसी जिल्ह्याचे ठिकाणी वसलेले असुन नाशिक येथुन १३५० कि.मी. अंतरावर आहे.

१०) श्री क्षेत्र त्र्यंबकेश्वर (महाराष्ट्र, त्र्यंबकेश्वर) :-

श्री क्षेत्र त्र्यंबकेश्वर हे स्थान प्राचीन आहे. सुमारे २०० वर्षापुर्वी यास श्रीपुर व ब्रह्मगिरीस श्रीगड म्हटले जात असे. सातवाहन काळात ठाकुर जातीपैंकी शीद राजघराण्याच्या ऐतिहासिक ताम्रपटात हा उल्लेख आढळतो. या ठिकाणी यादवांचे राज्य इ.स. १२७१ ते इ.स. १३०८ पर्यंत होते. इ.स. १८१८ मध्ये ब्रिटीशांचा अंमल या ठिकाणी सुरु झाला.

मंदिर रचना – मंदिराच्या चार बाजुस दगडी तटबंदी व चार दरवाजे आहे. हे मंदिर ५ दलांचे आहे. प्रवेश करताच नंदिदर्शन होते. येथे घागरीसारख्या आकारात ब्रह्मा, विष्णु, महेश, अशा तीन मुर्ती असुन त्यांच्यावरील तीन छीद्राना गंगा, गोदावरी, सरस्वती, नद्यांचे रुप मानले जाते. त्यातुन शिवलिंगावर अभिषेक होतो. या ठिकाणी महाशिवरात्रीस मोठा उत्सव साजरा होतो. सालाबादप्रमाणे वार्षिक रथोत्सव साजरा होऊन श्री शंकराचा सोन्याचा मुखवटा पालखीची गावातुन मिरवणुक निघते. तसेच दर बारा वर्षांनी येथे कुंभमेळ्याचे आयोजन केले जाते. हे पवित्र ठिकाण नाशिक शहरापासुन २८ कि.मी. अंतरावर आहे.

११)श्री क्षेत्र केदारनाथ (केदारनाथ, उत्तरांचल) :-

श्री क्षेत्र केदारनाथ परिसरास देवभुमी असे म्हटले जाते. चारधामपैकी हे एक धाम आहे. या ठिकाणी रेड्याची पाठ जेथे जमिनीबाहेर राहिली. त्या ठिकाणी पंडु पुत्रांनी मंदिर बांधले आहे. या मंदिराचे पुर्ननिर्माण काम ८ व्या शतकात शंकराचार्यांनी केले. मुख्य मंदिराची निर्मिती ९ व्या शतकात झाली. तर अहिल्याबाई होळकर यांनी मंदिराचा जिर्णोध्दार केला. समुद्रसपाटीपासुन बारा हजार फुट उंचीवर हे मंदिर वसलेले आहे.

मंदिराची माहीती – बर्फाच्छादित पर्वतामधील एका उंच दगडी चौथऱ्यावर करड्या दगडी रंगाचे मंदिर असुन चार दिशांना चार दरवाजे आहे. येथुन हिमालयातील नंदादेवी, नंदाघुमटी त्रिशुली, हत्तीपर्वत हि शिखरे दिसतात.

या ठिकाणी महाशिवरात्रीस उत्सव साजरा होतो. शिवरथाची मिरवणुक निघुन रथाच्या पाच फेऱ्या काढल्या जातात.

हे मंदिर उत्तरांचल राज्यात असुन येथे ठिकाण नाशिक येथुन २११० कि.मी. अंतरावर आहे.

१२)श्री क्षेत्र घृष्णेश्वर (महाराष्ट्र - औरंगाबाद):-

स्कन्दपुराणानुसार व शिवपुराणात, रामायणात व महाभारतात श्री घृष्णेश्वराचा उल्लेख आला आहे. सुमारे १५०० वर्षापासुन राष्ट्रकुट घराण्यातील राजा कृष्णराजाने हे मंदिर बांधले आहे. इ.स. १७३० मध्ये गौतमीबाई होळकर यांनी मंदिराचा जिर्णोध्दार केला.

मंदिराची माहिती – मंदिराचे मुळ नांव कुंकूमेश्वर होते. हे मंदिर शिल्पकलेचा उत्तम नमुना होय. मुळ दगडी चौथरा सहा हजार आठशे चार चौरस फुट असुन अर्धे मंदिर हे लाल पाषाणाचे आहे. मंदिरात सुंदर नंदीची मूर्ती असुन खांबावर रामायण व महाभारत दशावतार आदिंचे चित्रे रेखाटले आहे. इ.स. १७९१ मध्ये अहिल्याबाई होळकरांनी एक एकर बागेत शिवालय तिर्थ बांधले आहे.

या ठिकाणी महाशिवरात्रीस मोठा उत्सव साजरा होतो. श्री शंकराची पलखी शिवालय तिर्थावर स्नानासाठी आणली जाते. रात्रीच्यावेळी अलंकार पुजेचा सोहळा होतो. श्रावण सोमवारी मोठ्या प्रमाणावर भाविक दर्शनासाठी येतात. हे ठिकाण औरंगाबाद (महाराष्ट्र) जिल्ह्यात असुन नाशिकपासुन २६५ कि.मी. अंतरावर आहे.

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव ता.सिन्नर.

देवाधिदेव महादेव श्री शिवशंभु व पार्वती देवी यांचे निवासस्थान म्हणजेच कैलास पर्वत....

कैलास पर्वत व मान सरोवराचे महात्म्ये :-

देवाधिदेव महादेव श्री शिवशंभू आणि जगनमाता पार्वती देवी यांचे पवित्र निवास स्थान म्हणजे कैलास पर्वत. जगामध्ये अस्तित्वात असलेल्या निरनिराळ्या धार्मिक पवित्रस्थळांमध्ये कैलास पर्वत आणि त्याच्या नजिकच पसरलेले मानस सरोवर ही दोन तीर्थ क्षेत्रे हिंदुस्तानात सर्वाधिक महत्वाची, मोठी आणि प्रथम क्रमांकाची मानली गेली आहेत. शिवपुराणामध्ये असा उल्लेख आहे की कैलास पर्वत दर्शन आणि मानसरोवर स्नान ज्याला नशिबाने प्राप्त झाले त्या व्यक्तिच्या सात पिढ्यांचा उध्दार होतो. परंतु एक मात्र सत्य आहे, की कैलास दर्शन हा जीवनामधील अत्यंत रोमांचकारी, दुर्मिळ आणि कृतकृत्य वाटणारा अनुभवी प्रसंग आहे. सारे जीवन यथार्थ झाल्याचे मानसिक समाधान येथे जाण्याने मिळते. नास्तिक देखील त्या सत्य शिव आणि सुंदर यांचे प्रतिक दिसणाऱ्या कैलास पर्वताच्या दर्शनाने नतमस्तक झाल्याशिवाय राहत नाही. प्रत्येक भाविक तर कैलास दर्शन घेतांना आनंदाच्या अश्रुनींच त्या शिव परमात्म्याला अभिषेक करतांना दिसतात. त्यांचे हृदय भक्तीभावाने उंचबळुन येते. कुलस्वामिनी अथवा कुलदेवता यांची कृपादृष्टी आणि वडीलधाऱ्या मंडळींचा आशिर्वाद यांच्यामुळे कैलास–मानससरोवर यात्रा हि निर्विघ्न पार पडते. सनातन धर्मी, बौध्द धर्मी, निरनिराळ्या धर्माचे अनुयायी ही यात्रा करतांना स्वत:ला धन्य समजतात. जगामधील सर्व तीर्थयात्रांमध्ये सर्वाधिक दुर्गम , अत्यंत कठीण आणि म्हणुन साहसी असे हे तीर्थक्षेत्र आहे. परंतु त्याचबरोबर सर्वाधिक पवित्र व मंगलमय आनंदी असल्यामुळे भाविक सारे कष्ट सहन करुन तो परमानंद मिळवतात.

कोणत्याही तिर्थक्षेत्राचे स्थान म्हणताच डोळ्यापुढे उभे राहतात ते मंदीर आणि त्यामधील निरनिराळ्या देवतांच्या मुर्ती, मंदिराचे उंच कळस, डोंगरावर उभी असलेली भव्य कलाकृती, पुजा, अर्चा, पुजाऱ्यांची धावपळ, आरत्या, शंख–घंटेचा निनाद, फुले, पुजा साहीत्य, यांची दुकाने, आणि भाविकांची वर्दळ.

मात्र ह्या तीर्थक्षेत्राच्या ठिकाणी वरील कोणत्याच गोष्टी दिसुन येत नाही. नाही तेथे मुर्ती, ना मंदिर, ना पुजा-अर्चा, ना भाविकांची वर्दळ. एक अति उंच गोलाकार बर्फाच्छादित असा पर्वत आहे. हिमालयाच्या पर्वताचाच एक भाग कैलास पर्वत आहे. दुरवरुन बघतांना एक अवाढव्य अशी शिवलिंगाकार आकृती भासते. भस्माचे पट्टे आणि ध्यानमुर्ती शिवप्रतिमा आपल्या डोळ्यासमोर उभी राहते. शिव-पार्वतीचे असे हे पवित्र निवासस्थान आणि त्या कैलास पर्वतानजिकच पसरलेले एक प्रचंड सरोवर मान-सरोवर म्हणुन प्रसिध्द आहे.

कैलास पर्वत शिखराची उंची समुद्रसपाटीपासुन १९ हजार फुट असुन, मान-सरोवराचा परिघ ९० किलोमीटर इतका लांब आहे. तिबेटच्या हद्दीत असलेल्या या कैलास पर्वतावर आज तरी राजकीय हक्क चीन या देशाचाच आहे. मान-सरोवराच्या उत्तरेस कैलास पर्वत आहे.

कैलास पर्वत हा सदैव बर्फाच्छादीत असतो. कैलास पर्वत हा इतर सर्व परिसरांवर लहान मोठे दगड माती रेती असुन तिथे एक देखील मोठे झाड कुठेच दिसुन येत नाही. सारे काही बोडखे वाटते. गवत आणि लहान-लहान झुडपी मात्र सर्वत्र दिसुन येतात. अतिशय थंडी, वारा, पाऊस, हिम बर्फाचा वर्षाव, बर्फावरुन परावर्तीत झालेली सुर्याची प्रकाश किरणे डोळ्यास झगझगाट निर्माण करतात. सर्व वातावरण सदैव बदलत राहणारे असते. हे सारे असुन देखील प्रत्येक रात्री भक्तीभावाने त्या शिव परमात्म्याच्या अत्यंत पवित्र अशा निवासस्थानाचे दर्शन घेण्यास अती उत्सुकता जाणवते.

जीवनातील सर्वोत्तम पवित्र तीर्थक्षेत्र कैलास मान-सरोवराचे पृथ्वीवर जन्म घेणाऱ्या प्रत्येक हिंदू व्यक्तिने किंवा त्याच्या कुटुंबातील एका तरी व्यक्तिने किमान एकदा तरी दर्शन घेतले पाहीजे ज्यामुळे त्याच्या अलौकीक शक्तिचा विकास होईल. मानसिक शांती समाधानाचा परमोच्च अनुभव मिळेल. जगामधील सर्व तीर्थ क्षेत्रांमध्ये सर्वाधिक दुर्गम, अत्यंत कठीण आणि म्हणुन साहसी असे हे तीर्थक्षेत्र आहे. परंतु त्याचबरोबर सर्वाधिक पवित्र व मंगलमय आनंदी असल्यामुळे भाविक सारे कष्ट सहन करुन तो परमानंद मिळवतात.

कैलास पर्वताच्या पायथ्याजवळ दोन सरोवर आहे. एक म्हणजे पवित्र मान-सरोवर आणि दुसरे म्हणजे अशुभ राक्षस सरोवर ! एकीकडे मान-सरोवराचे पाणी गोड आहे. तर दुसरीकडे राक्षस सरोवराचे पाणी मात्र खारे आहे. आणि अजुन एक आश्चर्याची गोष्ट म्हणजे या दोन्ही सरोवरांच्या मध्ये केवळ अगदी लहानसा भाग आहे. जो या सरोवरांना वेगळं करतो. असे म्हणतात की राक्षस सरोवर म्हणजे तेच सरोवर आहे जेथे रावणाने श्री भगवान शंकराची आराधना केली होती आणि वर मिळवला होता. स्थानिक लोक या दोन सरोवरांना देवांचे आणि राक्षसाचे प्रतिक मानतात. अजुन एक अद्भुत गोष्ट म्हणजे आकाशातुन पाहील्यास मानसरोवराचा आकार सुर्यासारखा दिसतो तर राक्षस सरोवराचा आकार मात्र चंद्रासारखा दिसतो. अजुन एक आश्चर्यकारक गोष्ट म्हणजे या पर्वताजवळील परिसरात जाणाऱ्या भाविकांना असा अनुभव येतो की, त्यांची नखे आणि केस भरभर वाढली आहेत. म्हणजेच सामान्य परिस्थितीत नखे आणि केस दोन आठवड्यात जेवढी वाढतात. तेवढीच वाढ कैलास पर्वताच्या वातावरणात अवघ्या दोन दिवसांमध्ये होते. या रहस्यावर आजही अनेक जाणकार संशोधन करत आहेत.

दैनंदिन आरती

श्री सिध्द क्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिरात दररोज सकाळी ७:३० वाजता व सायंकाळी ७:३० वाजता नित्यनियमाने श्रीमान गणपती, श्रीमान देवीची व श्रीमान ईशान्येश्वर महादेवाची आरती होते. आरती नंतर, प्रार्थना, श्लोक, शिवध्यान, पंचाक्षर स्तुती, श्री ईशान्येश्वराष्टकम् ,मंत्र पुष्पांजली, क्षमा प्रार्थणा, जयघोषासह नियमित आरती भाविकांच्या उपस्थितीत केली जाते.

(१) श्रीमान गणपतीची आरती

सुखकर्ता दु:खहर्ता वार्ता विघ्नाची ।
नुरवी पुरवी प्रेम कृपा जयाची ।
सर्वांगी सुंदर उटि शेंदुराची ।।
कंठी झळके माळ मुक्ताफळांची ।।१।।
जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मनकामना पुरती ।। धृ ।।
रत्नखचित फरा तुज गौरीकुमरा ।
चंदनाची उटि कुंकमकेशरा ।
हिरेजडित मुकुट शोभतो बरा ।
रुणझुणती नूपुरें चरणी घागरिया ।।२।।
जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मनकामना पुरती ।। धृ ।।
लंबोदर पीतांबर फणिवरबंधना ।
सरळ सोंड वक्रतुंड त्रिनयना ।।
दास रामाचा वाट पाहे सदना ।।
संकटी पावावे, निर्वाणी रक्षावें, सुरवरवंदना ।।
जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मनकामना पुरती ।। धृ ।।

(२) श्रीमान देवीची आरती

दुर्गे-दुर्घट भारी तुजविण संसारी ।
अनाथनाथे अंबे करुणा विस्तारी ।।
वारीं वारीं जन्ममरणांतें वारी ।
हारीं पडलों आतां संकट निवारी ।।१।।
जय देवी जय देवी जय महिषासुरमर्दिनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ।।धृ।।
त्रिभुवनभुवनी पाहतां तुजऐसी नाहीं ।
चारी श्रमले परंतु न बोलवे काही ।।
साही विवाद करितां पडिलें प्रवाही ।
ते तू भक्तांलागी पावसि लवलाही ।।२।।
जय देवी जय देवी जय महिषासुरमर्दिनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ।।धृ।।

प्रसन्नवदने प्रसन्न होसी निजदासां ।
क्लेशांपासुनि सोडीं तोंडी भवपाशा ।।
अंबे तुजवाचून कोण पुरविल आशा ।
नरहरि तल्लीन झाला पदपंकजलेशा ।।३।।
जय देवी जय देवी जय महिषासुरमर्दिनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ।।धृ।।

* * *

श्रीमान भगवान शंकराची आरती

लवथवती विक्राळा ब्रह्मांडीं माळा । वीषे कंठ काळा त्रिनेत्री ज्वाळा ।।
लावण्यसुंदर मस्तकीं बाळा । तेथुनियां जळ निर्मळ वाहे झुळझुळां ।।१।।
जय देव जय देव जय श्रीशंकरा । आरती ओवाळुं तुज कर्पुरगौरा ।। धृ ।।
कर्पुरगौरा भोळा नयनीं विशाळा । अर्धांगी पार्वती सुमनांच्या माळा ।
विभुतीचे उधळण शितकंठ नीळा । ऐसा शंकर शोभे उमावेल्हाळा ।।।२।।
जय देव जय देव जय श्रीशंकरा । आरती ओवाळुं तुज कर्पुरगौरा ।। धृ ।।
देवीं दैत्यीं सागरमंथन पै केलें । त्यामाजी अवचित हालाहल जे उठिले ।
ते त्वां असुरपणें प्राशन केलें । नीलकंठ नाम प्रसिद्ध झाले ।।३।।
जय देव जय देव जय श्रीशंकरा । आरती ओवाळुं तुज कर्पुरगौरा ।। धृ ।।
व्याघ्रांबर फणिवरधर सुंदर मदनारी । पंचानन मनमोहन मुनिजनसुखकारी ।
शतकोटीचे बीज वाचे उच्चारी । घुकुळटिळक रामदासा अंतरी ।।।४।।
जय देव जय देव जय श्रीशंकरा । आरती ओवाळुं तुज कर्पुरगौरा ।। धृ ।।

प्रार्थना

घालीन लोटांगण वंदीन चरण । डोळ्यांनी पाहिन रूप तुझे ।।
प्रेमे आलिंगिन आनंदे पूजिन । भावे ओवाळिन म्हणे नामा ।।१।।
त्वमेव माता च पिता त्वमेव, त्वमेव बंधुश्च सखा त्वमेव ।
त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव, त्वमेव सर्वंमम देव देव ।।२।।
कायेन वाचा मनसेंद्रियैर्वा, बुद्ध्यात्मना वा ।
प्रकृतिस्वभावात् करोमि यद्दम् सकलं परस्मै,
नारायणायेति समर्पयामि ।।३।।
अच्युतं केशवं रामनारायणं, कृष्णदामोदरं वासुदेवं हरिम् ।।
श्रीधरं माधवं गोपिकावल्लभं जानकीनायकं रामचंद्रं भजे ।।४।।
हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे । हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।।५।।

मंत्रपुष्पांजली

ओम यज्ञेन यज्ञमयजत देवास्तानिधर्माणि प्रथमान्यास् ।
तेहनाकं महिमानः सचंत यत्र पुर्वेसाध्या सतिदेवाः ।।
ओम राजाधिराजाय प्रसह्यसाहिने नमो वय वैश्रवणाय कुर्महे ।
समे कामान् कामकामाय महयं कामेश्वरोवैश्रमणो ददातु ।।
कुबेराय वैश्रवणाय महाराजाय नमः ।
ओम स्वस्ति साम्राज्यं भौज्यं स्वराज्य वैराज्यं पारमेष्ठं राज्य
महाराज्यमाधिपत्यमयं समतपर्यायीस्यात् सार्वभौमः सार्वायुष आतादापरार्धात् ।
पृथिव्यै समुद्रयपर्यताया एकराळिति ।
तपप्येषश्लोहोभिगीतोमरुतः परिवेष्टारोमरुत्तस्यावसन् गृहे ।।
आविक्षितस्य कामप्रेर्विश्वेदेवाः सभासद इति ।।

श्लोक (दोन्ही आरती करीता)

नीलाम्बुंजश्यामलकोमलांग सीता समारोपित वाम भागम् ।
पाणौ महा सायक चारु चापं नमामि रामं रघुवंशनाथम् ।।
भवाब्धिपोतं भरताग्रजंतम् भक्ती प्रियं भानु कुला प्रदिप्तम् ।
भुतादिनाथम् भुवनाधिपत्यम् भजामि रामं भवरोग वैद्यम् ।।
लोकाधिनाथम् रणरंगधीरम् राजीव नेत्रम् रघुवंश नाथम् ।
कारुण्य रुपम् करुणा करंतम् श्री रामचंद्रम् शरणं प्रपद्दे ।।
सखेति मत्वा प्रसभं यदुक्तम् हे कृष्ण हे यादव हे सखेति ।
अजानता महिमानं अनंत वेदम् मया प्रमादात् प्रणयेन वापि ।।
त्वमेव माता च पिता त्वमेव त्वमेव बंधुश्च सखा त्वमेव ।
त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव, त्वमेव सर्वं मम देव देव ।।
शांताकारं भुजंग शयनं पद्मनाभं सुरेशम् ।
विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्ण शुभाङ्गम् ।।
लक्ष्मीं कान्तं कमलनयनं, योगिभिर्ध्यानगम्यम् ।
वन्दे विष्णु भव भय हरं सर्व लोकैकनाथम् ।।
अच्युतं केशवं राम नारायणं, कृष्ण दामोदरं वासुदेवम् हरिम् ।
श्री धरम् माधवं गोपिकावल्लभम्, जानकी नायकं श्री रामचन्द्रं भजे ।।

देव स्तुती

विघ्नेश्वराय वरदाय सुरप्रियाय, लंम्बोदराय सकलाय जगद्धिताय
नागाननाय श्रुति यज्ञ विभुषिताय,गौरी सुताय गणनाथ नमोनमस्ते
नमो देव्यै महा देव्यै शिवायै सततं नमः ।
नमः प्रकृत्यै भद्रायै,नियताः प्रणतास्मताम् ।।
सर्व मंगल माङ्गल्ये शिवे सर्वाथ साधिके ।
शरण्ये त्र्यंबके गौरी नारायणी नमोस्तुते ।।
त्वं वैष्णवी शक्तिरनन्तवीर्या । विश्वस्य बीजं परमासि माया
सम्मोहितं देवि समस्त मेतत् । त्वं वै प्रसन्ना । भुवि मुक्ती हेतुः ।।
असितगिरि समंस्यात्कज्जलं सिन्धुपात्रे सुरतरुवरशाखा लेखनीपत्र मुर्बी ।
लिखति यदि ग्रहीत्वा शारदा सर्वकालं तदपि तव गुणानामीश पारं न याति
करचरण कृतं वा, कायजं कर्मजं वा, श्रवण नयनजं वा, मानसम् वा पराधम् ।
विहतं-विहतं वा, सर्व मेत् क्षमस्व, जै-जै करुणाब्धे श्री महादेव शंभो ।।

पंचाक्षर स्तुती (रात्रीचे आरतीसाठी)

नागेंद्र हराय त्रिलोचनाय् भस्मांग रागाय् महेश्वराय ।
नित्याय शुध्दाय दिगंबराय् तस्मै नकाराय् नमः शिवाय ।।
मंदाकिनी सलील चंदन चर्चीताय् नंदीश्वर प्रमथनाथ महेश्वराय् ।
मंदार पुष्प बहु पुष्प सुपूजिताय तस्मै मकाराय् नमःशिवाय ।।
शिवाय गौरी बदनाब्ज वृंदम, सुर्याय् दक्षाध्वर नाशकाय् ।
श्री निलकंठाय वृषध्वजाय् तस्मै शिकाराय नमः शिवाय ।।
वसिष्ठ कुम्भोम्द्व गौतमार्यम् मुनीन्द्र देवार्चित शेखराय ।
चन्द्रार्क वैश्वनार त्रिलोचनाय तस्मै वकाराय नमः शिवाय ।।
यक्ष स्वरुपाय जटाधराय् पिनाक हस्ताय सनातनाय ।
दिव्याय् देवाय् दिगंबराय् तस्मै यकाराय् नमः शिवाय ।।
निरावलम्बस्य ममावम्बं विपाटिता शेष विपत्कदम्बम् ।
मदीय पापा चल पाप शभ्बं प्रवर्ततां वाचि सैदव बम् बम् ।
पापोहं पापकर्माहं पापात्मा पापसम्भवः।
त्राहि मां पार्वतीनाथ सर्व पाप हरो भव।
त्राहि माम् पापिनं घोरं, धर्माचार विवार्जिताम्,
नमस्कारेण देवेश संसारार्णव पातिनमः ।।

श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव ता.सिन्नर.

श्री ईशान्येश्वराष्टकम् (सकाळची आरती करीता)

नमामीशमीशान निर्वाणरुपं विभुं व्यापकं ब्रम्हवेदस्वरुपं ।
निजंनिर्गुणं निर्विकल्पं निरीहं चिदाकाशमाकाशवासं भजेहं ।।
निराकार मोंकारमूलं तुरीयं गिराज्ञान गोतीत मीशं गिरीशं ।
करालं महाकाल कालं कृपालं, गुणागार संसार पारं नतो हं ।
तुषाराद्रिसंकाशगौरं गंभीर, मनोभूत कोटि प्रभाश्रीशरीरं ।
स्फुरन्मौलि कल्लोलिनी चारुगंगा,लसद्भालबालेंदु कंठे भुजंगा ।।
चलत्कुंडलं भ्रूसुनेत्रं विशालं प्रसन्नाननं नीलकंठ दयालं ।
भृगांधीशचर्मांबरं मुंडमालं प्रियशंकरं सर्वनाथं भजामि ।।
प्रचंड प्रकृष्टं प्रगल्भं परेशं अखंण्ड अजं भानु कोटि प्रकाशं ।
त्रयःशुलनिर्मूलनं शूलपाणिं भजेंहं भवानी पतिं भावगभ्यं ।।
कलातीत कल्याण कल्पांतकारी, सदा सज्जनानंद दाता पुरारी ।
चिदानंद संदोह मोहपहारी प्रसीद-प्रसीद प्रभो मन्मथारी ।
नयावद उमानाथ पादारविंदं भजंतीह लोके परेवानराणाम् ।।
नतावत्सुखं शांति संताप नाशं प्रसीद प्रभो सर्वभुताधिवासं ।
न जानामि योगं जपं नैव पूजां नतोहं सदा सर्वदा शंभु तुभ्यं ।
जराजन्म दुःखौघतातप्यमानं प्रभो पाहि आपन्न मामीश शंभो ।
ईशान्येश्वराष्टकं मिदं प्रोक्तं विप्रेण हर तोषये ।
ये पठंन्ति नराभक्त्या तेषां शंभुः प्रसीदति ।।
निरावलम्बस्य ममावम्बं विपाटिता शेष विपत्कदम्बम् ।
मदीय पापा चल पाप शभ्बं प्रवर्ततां वाचि सैदव बम् बम् ।
पापोहं पापकर्माहं पापात्मा पापसम्भवः।
त्राहि मां पार्वतीनाथ सर्व पाप हरो भव।
त्राहि माम् पापिनं घोरं, धर्माचार विवार्जिताम्,
नमस्कारेण देवेश संसारार्णव पातिनमः ।।

जय घोष

श्री ईशान्येश्वर महादेव की जय हो ।
धर्म की जय हो, धर्म की जय हो ।
अधर्म का नाश हो, अधर्म का नाश हो ।।
प्राणियों मे सद्भावना हो, प्राणियों मे सद्भावना हो ।
विश्व का कल्याण हो, विश्व का कल्याण हो ।।
श्री ईशान्येश्वर महादेव की जय हो ।
श्री ईशान्येश्वर महादेव की जय हो ।
श्री ईशान्येश्वर महादेव की जय हो ।

***

मंदिर परिसराच्या सर्वांगीण विकासकामी,
आम्ही ऑनलाईन स्वरुपात देणगी स्विकारतो.

For RTGS -

BANK NAME :	THE SARSWAT CO-OP. BANK LTD.,
BRANCH :	MUSALGAON
A/C NAME :	SHREE SHIVNIKA SANSTHAN, MIRGAON
CURRENT A/C NO. :	208100100000251
IFSC CODE :	SRCB0000208

-: मंदिराच्या संपर्कासाठी व पत्रव्यवहारासाठी पत्ता :-

श्री. आवारे नामकर्ण यशवंत,
सरचिटणीस
श्री शिवनिका संस्थान, मिरगांव
श्री सिध्दक्षेत्र श्री ईशान्येश्वर मंदिर व्यवस्थापन समिती
मु. मिरगांव पो. शहा
ता. सिन्नर जि. नाशिक. पीन - ४२२ १०४
मोबाईल नं. - ९८२२० ९४०९२
संकेतस्थळ- Web. www.shivnika.com ई-मेल- contact@shivnika.com

- सौजन्य -

श्री. मधुकर संभाजी गांगुर्डे, विश्वस्त
ज्यूपिटर इंग्लिश मिडीयम स्कुल, दिंडोरी.
श्री ईशान्येश्वर विद्या निकेतन, दिंडोरी.